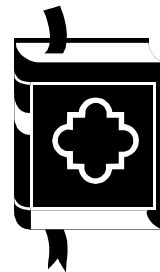

SBOR BRATRSKÉ JEDNOTY
BAPTISTŮ CHEB , LIBUŠINA 4

ZPRÁVODAJ

leden 10

VERŠ SBORU PRO 2010

*Každému jednotlivému z nás byla dána milost
podle míry Kristova obdarování.*

Efezským 4,7

Usnesení SD BJB v Litoměřicích dne 25.4.2009

1. SD nepřijal návrh br. Mosese (Sokolov) nezabývat se výroční zprávou Diakonie BJB za rok 2008, protože nebyla dodána včas se sjezdovými materiály.
2. SD provedl kontrolu usnesení SD BJB 2008 v Brně
 - Ad. 2) jednání Smírčí komise: Sbor Praha 6 Šárka Valley - jsou ochotni uhradit dluhy, nejsou ochotni zaplatit Helioprint, stejnou částku dají na misijní fond; Vsetín – se ještě nevyjádřil, do prázdnin se vyjádří
3. SD vzal na vědomí zprávu předsedy.
4. SD vzal na vědomí zprávu tajemníka.
5. SD vzal na vědomí zprávu odborů (sester, mládeže, výchovného odboru).
6. SD schválil volbu předsedy odboru mládeže, br. Jana Jackaniče ml.

7. SD nevezal na vědomí zprávu Diakonie BJB, protože nebyly naplněny řády a pravidla BJB. SD ukládá Diakonii doplnit zprávu o revizní zprávu.
8. SD vzal na vědomí zprávy komisí (komise pro novelizaci dokumentů, vzdělávání, komise duchovní služby).
9. SD nevezal na vědomí zprávu teologické komise, protože nebyly naplněny řády a pravidla BJB; ukládá komisi předložit písemnou zprávu do příštího SD.
10. SD vzal na vědomí zprávu VOŠ SaT Dorkas.
11. SD schválil revizní zprávu.
12. SD zvolil revizní komisi ve složení: Petr Moses, Pavel Stehlík, Petr Mertin.
13. SD neschválil zprávu o hospodaření a rozhodl, že účetní BJB doplní výkaz zisku a ztrát na straně výdajů o nevykázané mzdy vyplácené Výkonným výborem a na straně výnosů o dotace na tyto mzdy.
14. SD schválil návrh VV BJB zrušit usnesení č. 16 Sjezdu delegátů ze dne 28.4.2007 v Praze. Současně se rozhodl každoročně podporovat sbor neslyšících ve stejné výši jako činí jeho příspěvek do řádného hospodaření. Nebude to však z misijního fondu, ale bude to zahrnuto do položky „poskytnuté příspěvky“ v rámci každoročního rozpočtu.
15. SD ukládá VV BJB, aby přílohou zprávy o hospodaření byl seznam sborů, počtu osob a jejich funkcí pobírajících dotaci na mzdy od MK.
16. SD schválil rozpočet VV BJB s tím, že bude doplněn do konce června o nezahrnuté mzdy vyplácené Výkonným výborem a dotace na mzdy.
17. SD vzal na vědomí rezignaci tajemníka a předsedy.
18. SD rozhodl o odvolání zbývajících členů VV a vypsaní nových voleb celého VV.
19. SD pověřil celý VV BJB, aby setrval ve funkci do mimořádného volebního SD.
20. SD schválil nominační komisi pro mimořádné volby ve složení Jiří Boháček, Petr Coufal, Ladislav Moses, Kristoslav Smilek, Vratislav Rýzler, náhradníci: Petr Stehlík, Karel Hýsek, Jan Mrázek.
21. SD prodloužil mandát doplněné nominační komise do nových voleb VV BJB.
22. SD vyzývá sbory, aby do 31.5. zasílaly návrhy na kandidáty do kanceláře VV BJB, nominační komise předloží sborům kandidátku do 31.7. s tím, že mimořádný SD bude 3.10. v Ostravě.
23. SD schválil návrh olomouckého sboru, aby součástí Volebního řádu BJB byl požadavek, aby součástí kandidátky pro volby do VV bylo zaslání profilů kandidátů. V nich by kandidáti vyjádřili své představy, plány či vize pro službu v daném funkčním období.
24. SD schválil návrh VV týkající se další podpory misijní práce v Arménii v rámci EBF (viz návrh VV BJB).
25. SD schválil návrh VV na výši příspěvků do řádného hospodaření na rok 2009 ve stejné výši jako v roce minulém, tedy 690,- Kč na člena, přičemž z toho 110,- Kč je určeno opět na fondy.

Usnesení mimořádného volebního SD BJB v Ostravě z 3.10.2009

1. SD schválil výjimečný průběh voleb, ve kterých nebyl naplněn počet kandidátů dle volebního řádu.
2. SD provedl kontrolu plnění usnesení SD BJB v Litoměřicích z 25.4. 2009
 - a. Sbor ve Vsetíně doplňuje bod č. 2 – částku odvedou na fond mládeže
 - b. Bod č. 9 se odkládá na další SD
 - c. Bod č. 13 – výkaz zisků a ztrát byl doplněn, ale nebyl přiložen k materiálům MV SD
3. SD pověřuje VV, aby na příštím řádném SD předložil souhrnně stávající účetní zprávu, účetní uzávěrku (rozvahu, výkaz zisků a ztrát, přílohu k závěrce) a stávající revizní zprávu za rok 2008, včetně požadovaných doplnění pod body 13. a 15. dle usnesení SD v Litoměřicích 2009
4. SD odložil návrh sboru v Liberci pro SD v Litoměřicích 2009, týkající se „tzv. zákona o nápravě majetkových křivd“ do doby, než bude aktuální.
5. SD rozhodl, že na následující RZS bude probíhat základní rozprava o koncepci práce BJB, včetně otázky regionů a jejich zastoupení ve VV a včetně návrhů sborů Ostrava a Praha 3 pro SD v Litoměřicích 2009.
6. Sbor v Kraslicích stahuje svůj návrh pro SD v Litoměřicích 2009.
7. SD neschválil první bod návrhu sboru v Teplicích pro SD v Litoměřicích 2009.
8. SD schválil upravený návrh sboru v Teplicích pro SD v Litoměřicích 2009, aby nebyla pošta adresovaná Výkonnému Výboru zasílána plošně na sbory.
9. SD schválil návrh, aby se do konce února 2010 uskutečnila RZS, jejímž nosným programem by byla vážná diskuze o aktuálním stavu a dalším směřování BJB. Východiskem by měla být stručná stanoviska všech jednotlivých sborů, která budou na sbory rozeslána s předstihem. (Doplnění - do konce roku 2009)
10. SD zvolil VV ve složení: tajemník – br. Luděk Šíp, předseda – br. Milan Kern, místopředseda – br. Daniel Kuc, členové – br. Jan Jackanič ml., br. Vlastimil Malý, náhradník – br. Vojtěch Horáček
11. SD rozhodl zaslat 200.000 Kč pro postižené Tsunami a zemětřesením v Asii, skrze nadaci Mezinárodní potřeby.
12. SD pověřuje současnou NK, aby ve spolupráci se sbory vyhledala kandidáty na náhradníka VV, jehož volba proběhne při nejbližším řádném SD.

13. Mimořádný SD děkuje za dosavadní práci na Božím díle v BJB odstupujícímu předsedovi, tajemníkovi a celému VV včetně pracovníků kanceláře.

VELKÝ ZRÁDCE (Tištěný Reflex, 1. 4. 2009)

PROFESOR EDZARD ERNST byl po dlouhá léta nejoblíbenějším lékařem zastánců homeopatie. Stále dával alternativcům naději, že zrovna on prokáže účinnost vědeckou obcí zavrhaných metod. Nakonec však došel k opačným závěrům: homeopatie je nesmysl a její účinek je způsoben pouze díky placebo efektu. Jeho přerod způsobil ve světě poprask. Následník anglického trůnu a milovník homeopatie princ Charles se jej dokonce pokusil zničit.

Sám jste působil jako homeopat. Sbíral jste uznání od různých esoterických zájmových skupin a sdružení. Nyní jste celosvětovým symbolem odporu vůči léčitelství a jiným alternativním metodám. Proč?

Narodil jsem se v Německu, kde je homeopatie populární. Náš rodinný lékař byl homeopat, a tak jsem byl homeopatii vystaven prakticky každý den. Byl to ale velmi dobrý lékař. Přesně věděl, kdy je nutné podat klasické léky. Vzpomínám si, že jsem jako dospívající chlapec prodělal ledvinovou koliku, to mě naštěstí léčil klasicky. Když jsem později začal studovat psychologii, byl jsem hodně otevřený vůči alternativní medicíně. Dokonce ani během studia na lékařské fakultě jsem neviděl rozpor mezi klasickými a alternativními metodami léčby. Věřil jsem, že obě mohou být stejně účinné.

Změnil jste názor, až když jste se po skončení studia setkal s lékařskou praxí?

Právě naopak. Nastoupil jsem do malé homeopatické nemocnice, která měla jen několik lůžek a jedno všeobecné oddělení. Dosahovali jsme ale skvělých výsledků. Úspěch stál na tom, že jsme pacientům upravili dávkování léků a nechali jen ty, které skutečně potřebovali. Chronicky nemocní berou dvacet i více léků každý den, a to i přes to, že mnohdy působí proti sobě a mají spoustu vedlejších účinků. K tomu jsme přidali homeopatika, upravili stravu a efekt byl úžasný. I velmi nemocní pacienti se cítili lépe a někteří se uzdravovali.

Co se tedy muselo stát, abyste se z příznivce homeopatie stal jejím odpůrcem?

Udělal jsem si doktorát a začal více uvažovat jako vědec. Stal jsem se kritičtější a už jsem nepřijímal automaticky všechno, s čím jsem se setkal. Naučil jsem se zkoumat výsledky odborných studií, nestačila mi jen klinická praxe. Žádal jsem zkrátka vědecky podložené důkazy. Uvědomil jsem si, že když se pacientovi uleví, nemusí to být nutně výsledek aktuální léčby. Za pozitivním účinkem, tedy tím, že se člověk cítí lépe, stojí spousta jiných faktorů. Už jen to, že homeopatika nemají žádné vedlejší účinky, je pro pacienty velké plus. Někdy jsou vedlejší účinky léků horší než původní zdravotní problém, se kterým se člověk léčí.

Stál jste u zrodu katedry celostní medicíny na lékařské fakultě univerzity v britském Exeteru. Jaké pocity ze své práce máte po patnácti letech, jež jste strávil výzkumem homeopatie a jiných alternativních metod léčby?

Udělal jsem více než 200 výzkumů a analýz. Věnovali jsme se metaanalýzám, kdy jsme třídili a porovnávali výsledky studií jiných vědeckých týmů, ale také jsme dělali vlastní klinické zkoušky. Je velmi těžké sehnat peníze na kritický výzkum alternativní medicíny. Nikdo není příliš šťastný, když mu sdělíte, že jeho způsob léčby je podvod. Jenže mým úkolem není dělat esoterice a léčitelství reklamu, ale objektivně je zkoumat. Je neuvěřitelné, že naše fascinace alternativní medicínou je dokonce tak velká, že nepotřebujeme ke svému přesvědčení žádné důkazy. Kdybych říkal, jak je alternativní medicína skvělá, rozhodně bych neměl problém s financováním své práce. Jsem ale přesvědčen o tom, že moje práce je ve skutečnosti velmi užitečná. Vlastně šetřím peníze ze státního rozpočtu i z kapes samotných pacientů, když říkám, které metody jsou bez prokazatelného účinku.

K jakým výsledkům jste dospěli?

Efekt drtivé většiny metod alternativní medicíny není větší než podání placeba, tedy neúčinné látky. Využití placebového efektu ovšem může být užitečné, když například nechcete pacientovi ublížit standardní, ale rizikovou terapií, nebo v případech, kdy pacient nepotřebuje léčbu, ale stejně ji vyžaduje. V současnosti u převážné většiny metod alternativní medicíny neexistují důkazy o jejich účinnosti. Tedy ani homeopatie nemá o nic lepší výsledky, než má podání placeba.

Našli jste nějakou účinnou metodu?

Máme velmi dobré výsledky s léčbou bylinkami. Ale to je metoda založená na důkazech, protože bylinky objektivně obsahují zjištěné léčivé látky. Na tom není nic překvapivého.

Proč tolik lidí věří alternativní medicíně, když podle vašich výzkumů objektivně nefunguje?

Když trvale lžete, lidé vám začnou věřit. Nemůžou se dozvědět pravdu o alternativní medicíně, když milióny webových stránek jsou plné lží. Naopak zjistí,

že každý bez ohledu na závažnost své nemoci může být uzdraven. Pak není divu, že jim homeopatie přijde jako zázrak.

Homeopatie je zřejmě nejpoblárnější metodou alternativní medicíny. Co stojí za jejím úspěchem?

Je to snadné. Homeopat léčí tak, že si na vás najde čas a podrobně s vámi rozmlouvá. Vy máte konečně pocit, že vám někdo rozumí a bere vás jako svébytnou osobnost. Lze to považovat za určitou formu psychoterapie. Položí vám otázky, které jste si nikdy sama nekladla, a budou ho zajímat věci, jež váš lékař považuje za nepodstatné. Když si povídáte víc než hodinu s někým, kdo je empatický a poslouchá, už když odcházíte, se cítíte mnohem lépe. Když totéž udělá lékař a dá vám nějaké placebo, uleví se vám ovšem také. Samozřejmě že to neplatí u vážných onemocnění.

Vy sám však tvrdíte, že homeopatie může být i velmi nebezpečná.

Pokud homeopat včas nepozná, že má pacient vážný problém a nezbytně potřebuje pomoc, dojde k prodlení v léčbě, které může nemocného stát zdraví, ale i život. Homeopat tak může svého klienta zabít tím, že ho včas nepošle k normálnímu lékaři. Navíc hodně homeopatů odmítá očkování a varuje své klienty před tím, aby nechali očkovat sebe a své děti. Případně podávají speciální vakcíny. Například "očkovací látka" proti malárii se vyrábí z krve lidí nakažených malárií.

V čem je největší riziko alternativní medicíny?

Že není využívána jen jako doplňková léčba, ale jako alternativa racionální, tedy místo účinné terapie. Je šílené, když léčíte rakovinu metodami alternativní medicíny. Na to hodně lidí zemřelo.

Jak velkou roli v "zázračných" uzdraveních u léčitelů, ale i homeopatů hraje prostý fakt, že se za jejich služby platí tvrdě na dřevo?

Zcela na rovinu, když zaplatím hodně peněz léčiteli, tak mu věřím a očekávám velký efekt. On "překvapivě" přijde, protože i naše tělo slyší na moc peněz. Kdybych si zítra koupil luxusní auto, moje sebevědomí by vzrostlo a dost možná, že bych se cítil zdravotně lépe.

Klienti nejružnějších šarlatánů jim často platí jen za to, že jsou na ně hodní. Proč nepotřebují vidět objektivní výsledky jejich práce?

Pro lidi, kteří se rozhodnou jít za léčitelem, vůbec nejsou důležité klinické studie nebo objektivní důkazy, ale jejich víra. Je to úplně stejné jako v kterémkoli náboženství. Kdyby vznikla homeopatická církev, nemuselo by to vadit a mohli bychom přestat s jejím zkoumáním. Ale dokud homeopatie sama sebe považuje za prověřenou metodu medicíny, pak je naší povinností provádět výzkum, abychom

veřejnosti podali jasné důkazy, že je homeopatie neúčinná, pro pacienta nebezpečná, a že nelze spoléhat jen na pouhou víru.

Mluvíte o alternativní medicíně jako o náboženství. Česko je nejateističtější státem na světě, přesto u nás zažívá esoterika rozmach.

Nerozumím tomu. Ve Velké Británii je situace přece jen jiná. V posledních letech se zdá, že klesá zájem o homeopatii, ale to neplatí o celé esoterice. Možná máte ve své zemi někoho slavného a významného, kdo věří v homeopatii, a tak ho ostatní následují. U nás je to princ Charles. Nemáte nějakého politika, který věří v homeopatii?

Pokud vím, tak se k homeopatii žádný veřejně nehlásí. Ale ženské časopisy jsou plné článků o horoskopech, léčitelích i novodobých čarodějnicích.

To je neuvěřitelné. Myslím si, že žijete v zemi, kde tvrdě vládl totalitní režim, nezažili jste kouzlo svobody. Podle mě je česká fascinace esoterikou a činnostmi s ní spojenými daná tím, že jste se nenaučili kriticky myslet. Jste nadšení ze všeho nového a jiného.

Jak je možné, že jsou příznivci alternativní medicíny tak nesmiřitelní a agresivní, když jsou vystaveni kritice?

Být skeptik je mnohem těžší než objímat stromy kvůli energii matky země a chodit ke kartárce. Kritizoval jsem jednu ze zpráv, kterou vydala vlivná nadace, již založil princ Charles. Kontaktoval moji nadřízenou a vysvětlil jí, že je s mou prací velmi nespokojen. Třináct měsíců probíhalo moje vyšetřování, během kterého sledovali každý můj krok. Kdykoli jsem mohl přijít o práci. Tehdy to bylo nechutné. Být skeptik je vážně náročné.

Může se stát, že byste časem přišel na to, že alternativní medicína přece jen funguje?

Jistě. Pokud budu mít jasné důkazy, uznám to. Ale dokud nejsou důkazy, těžko můžeme hovořit o tom, že alternativní medicína funguje. Do té doby je to podvod.

PROFESOR EDZARD ERNST, MD., Ph. D., se narodil a vystudoval v Německu. V roce 1993 opustil místo profesora na katedře tělovýchovného lékařství a medicíny na univerzitě ve Vídni a založil katedru alternativní medicíny na univerzitě v britském Exeteru, kterou dodnes řídí. Chrlí vědecké články, sepsal také dvě zásadní publikace, jednu pro lékaře, druhou pro veřejnost pod názvem Trick or Treatment? (Trik, nebo léčba?).

DUNCAN VINCENT V LITOMYŠLI: NEHLADAJME KRÁĽOVSTVO CIRKVI ALE BOŽIE

LITOMYŠL - V Litomyšli v piatok pokračovala Podnikateľská konferencia. Dopoludnia vyučoval Duncan Vincent o princípoch Božieho Kráľovstva v biznise. Rečník je firemným pastorom spoločnosti Vital Seed International a pochádza z misionárskej rodiny. Je synom Alana Vincenta, host'a dvoch ostatných Kresťanských konferencií v Prahe.

„Božie Kráľovstvo nie je cirkiev, ani miestna cirkev. Cirkev je v Jeho očiach cenná a vzácny nástroj budovania, vraví o nej ako o neveste. Cirkev nemôže nikoho spasit', to dokáže iba Ježiš. Nemáme hľadať Kráľovstvo cirkvi ale Božie,“ vysvetlil na úvod rečník.

„Kráľovstvo Božie nie sú tradície, ale spravodlivosť, pokoj a spolupráca. Ak je to pravda o vás ako o jednotlivcoch tak i o vašej firme. Vládne vo firme Jeho spravodlivosť? Používame iba slová? Kráľovstvo nie je iba v slovách, ale je o moci,“ povedal a poukázal na príbeh Petra a Jána, ktorí postavili touto mocou na nohy chromého.

[Cirkev nemôže nikoho spasit', to dokáže iba Ježiš. Nemáme hľadať
Kráľovstvo cirkvi ale Božie](#)

„Peter a Jan neprišli za chromým a nepovedali mu, že majú dobrý zbor a budú sa modliť a nevzali ho do McDonaldu. Oni konali v moci Ducha, postav sa a chod!“ Duncan Vincent na základe vlastných skúseností poukázal na konanie moci Ducha Svätého, ak človek koná vo viere.

Poukázal na to, že človek bol stvorený ako veľmi dobrý a e hriešny zo svojej vlastnej voľby. *„Ak by sme boli prirodzene zlí, tak by nám zlo robilo dobre... na všetkom by sme získali, na vraždách, klamstvách... bolo by to v súlade, ale nie je to tak.“*

V závere svojej prednášky povedal, že celé stvorenie narieka a čaká na zjavenie Božích synov. *„Nie sú to deti, sú to dospelí synovia, ktorí majú v sebe dedičstvo Kráľovstva,“* Pôvodom britský rečník z USA sa následne modlil za prítomných účastníkov konferencie, aby im Boh vyjaval to, čo obsahuje väčšiu hĺbku Božieho Kráľovstva.

NENÁPADNÉ JUBILEUM

Celkem tíše a bez pozornosti uplynulo jedno dost výrazné datum v dejinách českej reformace. V březnu 2009 tomu bylo 550 let, co zemřel Mikuláš Biskupec, bohoslovec husitského Tábora. Po dramatických letech boje za husitské

pochopení pravdy Písma a hájení Pražských artikulů na koncilu v Basileji končil svůj život v zajetí a ústraní. V roce 1452 si Jiří Poděbradský podrobil Tábor a jednou z podmínek bylo vydat táborské kněží do Prahy, kde museli slíbit poslušnost Janu Rokycanovi, ale jako nebezpečné osoby stejně dožívali v zajetí na hradech Jiřího z Poděbrad. Mikuláš Biskupec dožil takto na Poděbradech. Připomeňme si, co o této situaci, s patosem sobě vlastním (a jistou nadsázkou), napsal v roce 1949 historik F. M. Bartoš:

Konec Biskupcův a posledních vůdců Tábora není bez tragiky. Palacký našel pro pocit, jaký nás při tom jímá, pěkný výraz, když napsal, že konec táborských kněží je pokryt tmou a zármutkem. A přece - nemohli táborskí kněží umírat s klidem? Byli přece neposledními spolutvůrci táborského bratrstva a jeho nesporné dějinné velikosti. Bylo to neposledně jejich zásluhou, že toto bratrstvo splnilo se ctí krásné poslání, které mu svěřily dějiny při jeho vzniku v tragickém březnu r. 1420: že nevýslovnými oběťmi krve i statků odvrátilo od husitské revoluce takřka již jistou zkázu a před vyhlazením zachránilo odkaz Husův. Že před opětovným útokem celého takřka světa ubránilo první národní církev a vznešenou myšlenku náboženského sebeurčení, takže se jí nepodařilo již udusiti nikomu. Jest osudem prvních bojovníků, že svým skolem vykupují vítězství. Takový byl i osud Tábora: zašel jako hlava bratrstva, zašlo i táborské bratrstvo, aby mohla žít a uhájit se husitská revoluce. Husitská církev, za kterou se Tábor tolik nabojoval a nakrvácel, nezůstala mu nevděčnou. Pod její ochranou vyrostla z nového zápasu o bytí a nebytí za krále Jiřího, proti němuž papežství rozpoutalo nové vyhlazovací války, mladá Jednota bratrská a v ní ožily všechny nejcennější myšlenky a řady Tábora, zejména nesmlouvavý rozchod s Římem a prostá bohoslužba s bohatou tvorbou písňovou. V Jednotě ožil vzácný duch Petra Chelčického, tohoto tvrdého Tábora, přes to, že byl tak přísným soudcem táborských, hlubokého toho myslitele, jenž se mohl rozvíti jedině pod bezpečnou záštitou táborského bratrstva.

Jednota přejala však nejen myšlenkový odkaz Tábora, a to namnoze přímo ze spisů Biskupcových. Uskutečnila nadto i to, k čemu Tábor odvahy nenašel, dokonání odtržení od Říma svémocným zřízením úřadu biskupského. Jednota obnovila také s nemalým úspěchem táborské úsilí o to, aby sám Bůh vládl ve všem životě jejích členů a aby byla v pravdě obcí Boží. Dovedla také odkazu Tábora razit cestu i do ciziny a učinit z něho znovu mocnou sílu revoluční. Nad bratrskými konfesemi, které jen opakují a rozvíjejí hesla táborská, našel odvalu k zahájení historicky tak památné vzpoury německý reformátor Martin Luther. A bohoslužebné řady Jednoty, převzaté od Táborů, staly se vzorem švýcarskému reformátoru Ulrichu Zwinglimu a tím i druhé, rozhodnější větvi světové reformace...

(F. M. Bartoš. Světcí a kacíři. Praha 1949, str. 193n)

300 LET EVANGELICKÉHO KOSTELA V POLSKÉM TĚŠÍNĚ

Proč si připomínat jubileum luterského kostela ve Slezsku na stránkách našeho časopisu? Určitě proto, že to bylo pro všechny tajné nekatolíky na severní Moravě důležité místo povzbuzení a potěšení, že sem chodívali desítky kilometrů, aby se mohli účastnit evangelických bohoslužeb a určitě i proto, že mezi lidmi, kteří byli ovlivněni působením tohoto evangelického místa, byli i mnozí z prvních vystěhovalců do Herrnhutu. Tím však spojení s Obnovenou Jednotou nekončí, jak připomíná i časopis Evropské kontinentální provincie. Počátky tohoto kostela jsou spjaty se švédským vlivem - Švédové měli v Polsku a Slezsku dost moci, aby rakouského císaře přiměli k povolení alespoň několika evangelických kostelů. Mezi nimi byl právě i kostel v Těšíně, který směl mít věž i zvony a dokonce provozovat školu. Slezká nekatolická šlechta, která se o to důrazně zasadila, koupila pozemek - a tady se na scéně objevuje Zinzendorf. Pozor, není to však Mikuláš Ludvík, nýbrž jeho vzdálený, katolický příbuzný, který jako císařský zplnomocněnec byl u vyměření základů kostela, 24. května 1709. Monumentální stavba, do níž se vešlo až 7000 lidí, největší z těchto kostelů, se ovšem stavěl přes třicet let, než byl definitivně hotov. Mezi těmi, kdo se starali o duchovní zaopatření tohoto kostela, byl i Zinzendorfovův učitel z Halle, August Hermann Francke.

Kázalo se německy, polsky a česky a návštěvy bohoslužeb v tomto kostele byly od počátku velké. To, že nejen bohoslužby, ale i připojená škola mohly tajným evangelíkům zprostředkovat zase evangelickou věrouku, bylo velkým darem. Většina venkovského obyvatelstva v té době neuměla číst a kázání pro ně bylo téměř jediným zdrojem naučení ve víře. Kazatelé proto začínali už v sobotu učit, v neděli pak se kázání opakovala i odpoledne. Celkový počet lidí, kteří se tu scházeli, se odhadoval až na 40 tisíc. Mnozí z nich jen občas, protože museli vyjít už v sobotu večer, aby do rána přišli - a to se nedalo dělat každý týden. Mnozí se přitom museli skrývat a tajit, že sem jdou, jinak byli pronásledováni. Navíc, jak by řekli reformátoři, ďábel si vždycky najde čas, aby kazil dobré dílo, takže práce byla komplikována zbytečnými spory mezi pravověrnými ortodoxními luterány a pietisty, což dávalo katolickým úřadům dobré důvody, aby leckdy kazatele odvolali nebo nepotvrdili v úřadě. Ti, kdo přicházeli do školy, byli často kontrolováni, zda nemají zakázané evangelické knihy, zvláště ty tištěné v Halle. N. L. Zinzendorf se s prací v Těšíně osobně seznámil, podporoval ji a chtěl i pro vznikající Ochranov pomoc odtud. Nejvýraznější kazatel z Těšína, Johann Adam Steinmetz, navštívil 1726 Ochranov, kázal tu a Zinzendorf ještě mnohem později vděčně vzpomínal na jeho návštěvu v oné pro Ochranov kritické době.

Byl ovšem zklamán, že Steinmetz bližší spolupráci odmítl a vrátil se do Slezska. Když pak byl z Těšína 1730 vypovězen, doporučil jej Zinzendorf markraběti v Bayreuthu. Kostel v Těšíně zůstal přes všechny překážky důležitým evangelickým centrem, postupně při něm vyrostla i velká evangelická knihovna, která je dodnes nejen k vidění, ale cenným zdrojem informací o evangelících za protireformace.

(Herrnhuter Bote, květen 2009)

NÁBOŽENSKÉ ZMĚNY V ČESKU OD LISTOPADU 1989

Oblédnutí za náboženskými poměry a jejich proměnami v posledních dvaceti letech

16.11.2009 [Ivan O. Štampach](#)

Náboženské směry zastoupené v českých zemích vstoupily do nových politických souřadnic zformovaných od konce roku 1989 s různě dlouhou historickou zkušeností a s různou ochotou se z této empirie poučit. Nejvlivnější událostí, s níž se potřebovaly vyrovnat, tvoří ostrý početní propad. Ztráta příznivců v průběhu 20. století je připisována ateizační kampani komunistického režimu. Stejná kampaň však probíhala např. na Slovensku, kde zastoupení náboženských uskupení bylo na začátku nové éry mnohem příznivější a počet věřících, resp. praktikujících od té doby pomalu, ale soustavně roste. V Česku naopak sesuv role náboženství beze změn pokračuje další dvě desetiletí s novou generací, a to v době, kdy neprobíhá oficiální propagace ateizmu v médiích a ve školách. Bylo by třeba se ptát, proč právě české obyvatelstvo na rozdíl od slovenského nebo polského odpovídalo na protináboženské působení komunistického režimu tak ochotně.

Počínaje rokem 1990 se rychle měnilo především právní prostředí pro náboženské organizace, ať jde o křesťanské církve nebo další náboženské společnosti. Zákon č. 218/1948 Sb. byl silně novelizován a vypadlo z něj vše, co nemělo nic společného s deklarovaným hospodářským zabezpečením církví. Záhy přibyly nové normy českého konfesního práva, především od 1. ledna 1993 Listina základních práv a svobod, která v čl. 15 formuluje individuální svobodu vyznání a v následujícím článku zaručuje občanům, aby sami nebo ve spojení s jinými zakládali náboženská uskupení a vykonávali v nich veškerou činnost, která jim náleží. Tím stát vznik, působení a zánik církví a jiných náboženských společností přenechal zcela suverénní vůli občanů a vzdal se jakéhokoli vlivu na to. Česká republika je po vstupu do Unie jednou z jejích nejliberálnějších zemí. Řada členských států EU má v právních normách zakotvenu kontrolu státu nad všemi či některými církvemi, privilegované postavení některých vyznání a logicky návazně slabší právní pozici ostatních. Vše ostatní u nás pak normuje těžce v létech 2001 a 2002 přijímaný Zákon 3/2002 Sb. O církvích a náboženských společnostech (nesouhlas senátu, nesouhlas prezidenta, jednání před Ústavním soudem), od té doby již několikrát novelizovaný. Ten nabízí náboženským subjektům jako určitý bonus při splnění předepsaných podmínek registraci a její vyšší stupeň zajišťující „zvláštní práva“ (stručně v odborných kruzích označovaný jako akreditace).

Díky nové právní situaci vystoupily církve ze šera kostelů a sakristií a vystoupily na veřejnost. Objevují se v médiích veřejné služby, v nichž vznikly redakce či tvůrčí skupiny zaměřené na náboženské pořady, které jsou otevřeny všem křesťanským i mimokřesťanským směrům. Začínají se zakládat rozhlasové a televizní stanice. Církve a ostatní náboženské společnosti jsou masivně přístupny na internetu. Výuka organizovaná registrovanými náboženskými společnostmi ve školách dříve

státních, dnes zřizované územními autoritami se vymanila z dosavadní diskriminace a jediným omezením dnes je požadavek pedagogické způsobilosti a pověření od příslušného subjektu. Náboženské organizace dostaly možnost zřítit i vlastní školy a postupně toho využily na stupních od škol mateřských a základních po vyšší odborné školy. Teologické fakulty minulým režimem kontrolované a vysídlené na periferii se vrátily do center a připojily se znovu k univerzitám. Mohutně se rozvinula publikační činnost náboženských uskupení. Vznikla nebo obnovila se velká náboženská nakladatelství, např. Karmelitánské nakladatelství, Zvon, Cesta, Cyrilometodějská matice, Kalich, Eman, Advent Orion, Oliva, Sefer. Stovky náboženských periodik od týdeníku až po ročenky vydávají církve, náboženské společnosti, diecéze, provincialáty, opatství, kláštery, farnosti a také náboženské názorové skupiny a směry. Názorové spektrum ve veřejném prostoru se rozvinulo od alternativ ultrakonzervativních po proudy reformní.

Těžkým nedořešeným problémem je tzv. financování církví. Část svých investičních a provozních nákladů si dokáží církve pokrývat z vlastních zdrojů (včetně pomoci od zahraničních partnerů, zejména na začátku 90. let velmi intenzivní). Mzdové náklady na duchovenstvo jim již od pozemkové reformy v letech 1918 – 1919 hradí stát, protože byly zbaveny části majetku umožňující jejich reálné pokrytí. Stát napřed v podobě tzv. Kongruy, pak vyplácením minimálního služného v letech 1949 – 1989 a pak poněkud příznivějšími platy aspoň částečně vyrovnával újmu, kterou jim způsobil. Vznikl však návrh, aby stát po restituci budov a pozemků (k níž došlo na začátku devadesátých let) poskytl církvím ještě další majetek, nikoli fyzický, ale jeho finanční kompenzaci, což by umožnilo státní platby po několika desetiletích zastavit a přenechat pak už jen církvím, jak se získanými prostředky naloží, jak si např. ušetří na budoucí samofinancování. Církve většinou nenahlédly nevýhodnost tohoto řešení a vedlo to navíc jejich vedení k jednoznačné politické orientaci na politické směry, které tuto zdánlivou „restituci“ chtěly církvím poskytnout, a tím i k zanedbání jejich sociálně kritické role.

Stát podporuje rovněž vzdělávací a sociální práci nejen státních, ale i různých soukromých subjektů, včetně církevních. To (spolu se sbírkami a dary) umožnilo rozvinout rozsáhlou církevní charitativní aktivitu. Charita, Diakonie, Communio, Filantropia, Armáda spásy, Naděje, Adra a další náboženské sociální služby provozují nemocnice, hospice, domovy a kluby seniorů, domovy a ústavy mládeže, terénní sociální práci, pomoc při katastrofách a další chvályhodnou službu, jíž se příznivě představují veřejnosti.

Nelze opomenout politickou angažovanost spojovanou s náboženstvím. Jejimi subjekty oficiálně nejsou církve, i když jejich činitelé se o ovlivňování politické scény pokoušejí různými uzavřenými „konzultacemi“ i veřejnými prohlášeními při různých příležitostech. Křesťanské demokratická strana po krátkém samostatném působení splynula s Občansko-demokratickou stranou. Tradiční nábožensky zaměřený politický subjekt, Československá strana lidová doplnila svůj název o

Křesťanskou a demokratickou unií a zaujímá víceméně stabilní místo, silnější je zejména v jižních a východních regionech republiky. Nedávný odchod skupiny významných představitelů do nové, spíše sekulární strany ji neoslabil, spíše naopak. V některých politických stranách vznikají křesťansky či obecně nábožensky motivované skupiny, např. Křesťansko-sociální platforma ČSSD. Politické dění nepřímo ovlivňují i nábožensky akcentované studijní a ediční organizace (tak řečené thinktanky) názorově spojené s politickými stranami jako např. Občanský institut se sídlem v Praze a brněnské Centrum pro studium demokracie a kultury.

Za zvláštní zmínku stojí demografický vývoj na náboženské scéně. O něm nás zpravují zatím dvě sčítání lidu z let 1991 a 2001. Netrpělivě je očekáván census v roce 2011, protože je pravděpodobné, že některé tendence pokračovaly, jiné se zastavily či obrátily. Prozatím se to jeví tak, že v tomto období další dva z desíti milionů českých obyvatel ztratily poslední případný kontakt s náboženskými uskupeními. Dnes se 60% obyvatel označuje jako bez vyznání, s tím, že se pod toto označení vejde široké spektrum od náboženských individualistů a hledačů přes nábožensky indiferentní až po deklarované militantní ateisty. Nábožensky zaměřená třetina obyvatelstva je však ještě uvnitř rozrůzněná ohledně uznávání věroučných tezí, které by teoreticky odpovídaly jejich příslušnosti od lhostejných a kritiků až po plně ortodoxní. Podobně v této skupině máme škálu od každodenních účastníků bohoslužeb po občasné a příležitostné návštěvníky kostelů. V této skupině dochází k mohutným přesunům. Tři početně největší církve (římskokatolická, českobratrská evangelická a československá husitská) výrazně ztrácely členstvo, resp. obyvatele, kteří se k nim hlásili, náboženské organizace menší jsou aspoň stabilní, ale spíše rostou, byť z nepatrného základu, ale často až na několiknásobek výchozího počtu. Značný přírůstek zaznamenali např. pravoslavní, svědkové Jehovovi, Církev bratrská, Jednota bratrská, Církev adventistů sedmého dne, Křesťanské sbory. Žádné z těchto společenství se však ani neblíží 1 % obyvatelstva.

Seznam registrovaných náboženských subjektů do současnosti dosáhl počtu třiceti a vedle křesťanských církví zahrnuje unitáře (jejichž některé větve se pokládají za křesťanské), Židy, muslimy, hinduisty a buddhisty. Silně rostl počet těch, kteří se nemohli přihlásit k žádnému registrovanému směru, přesto však nějakou příslušnost uvedli. Některé neregistrované náboženské skupiny, např. Hnutí grálu, také prosperují a udržují se, případně i rostou. Vyrojily se a prosperují uskupení často spíše v podobě občanských sdružení, které mají volnější vazbu na různé náboženské či duchovní směry a charakterizují se jako anthroposofové, rosikruciani, svobodní zednáři, hermetici, esoterici, jogíni a další. K tomu rovněž patří mohutná ediční aktivita (např. Nakladatelství Trigon, Malvern, Fabula, Dobra, Pragma).

Lze shrnout, že se pravděpodobně zatím nepodařilo překonat dlouhá desetiletí trvající nezájem české populace o duchovní a náboženská témata, že náboženství v

skromnějším rámci rozvinula ve svobodném prostoru mohutnou aktivitu, řeší ještě vztahy ke státu a k sekulární společnosti a jsou mnohem diferencovanější a pestřejší než kdykoli dosud. Na převážně světském charakteru současné české společnosti aktivita tradičních a nových duchovních směrů mnoho nemění, ale přece jen zanechává jakousi stopu informovanosti a snad i etického a kulturního vlivu. Budoucnost ukáže, jak náboženská uskupení dokáží v dalších létech a desetiletích svou hodnověrnost.

Autor je docentem religionistiky na Univerzitě Pardubice

LETNIČNÍ A CHARISMATICI: JE ZDE – NEBO BYL ZDE – NĚJAKÝ ROZDÍL?

James Jacob Prasch

Přeloženo z originálu „Pentecostal and Charismatic Is There or Was There Any Difference?“ Poznámka A. F.: za zmínku stojí citát letničního teologa J. Prasche:

„...teleevangelistům, jejichž veřejné skandály dnes můžeme pozorovat, by mezi prvními letničními nikdy nebylo dovoleno pokračovat ve službě. První letniční věděli, že Boží Duch je Duchem svatosti. Morální standard byl zachováván, zatímco dnes je ve většině opuštěn.“

Vyřeší odmítnutí letničních a charismatiků problém v církvi?

V několika uplynulých letech zde bylo mnoho lidí, kteří byli otevření darům Ducha svatého, avšak cítili se být zahrnutí do stoického, necharismatického nebo dokonce proticharismatického a protiletničního křesťanství. Existuje řada důvodů pro vysvětlení tohoto trendu. Patří mezi ně nebiblický extrémismus Toronta a Pensacoly, mystika a perverze New Age v biblické teologii hnutí Vinice, šamanismus odrážející buddhismus a hinduismus u Yonggi Cho a změněné stavy vědomí, vydávané za křesťanskou zkušenost, zastávané Patrickem Dixonem. To vše bylo umocněno falešnými proroctvími mužů jako Paul Cain, Mike Bickle a Kansaských proroků Geralda Coatese a Ricka Joynera.

Snad nejhorší ze všeho byly divoké televizní přenosy kazatelů prosperity, zaměřené na získávání peněz a podvodných uzdravatelů vírou, kterých je příliš mnoho na to, aby bylo možné je zmínit. Tito jsou zřejmě užiteční leda k diskreditování evangelia v očích veřejnosti a podvodnému získávání peněz od nezkušených a biblicky nevyučených křesťanů. Ty by však bylo lépe darovat na zbožnou misi, křesťanskou charitu a biblické formy evangelizace. Až příliš často

zemřeli lidé tím, že přerušili vitální léčbu, protože chybně věřili, že byli uzdraveni (když Ježíš uzdravuje bez zásahu lékařské péče, což občas činí, lidé neumírají).

Nejprve bych chtěl říci, že mám hluboké pochopení pro ty křesťany, kteří byli zraněni a zneužiti takovýmito falešnými učenými a falešnými učiteli. Spolu s nimi sdílím rozhořčení nad tak hroznými zvrácenostmi, které způsobily škodu našemu evangelikálnímu svědectví. Pochybují ale, že vůbec nějaká služba byla v tak hlasité opozici vůči těmto věcem, jako MORIEL. V nedávné době jsme byli zaplaveni řadou dopisů upřímných a zraněných křesťanů, kteří mají velmi důvodné a oprávněné stížnosti v řadě biblických otázek. Mnoho z těchto lidí se cítí nejen zklamáno, ale i podvedeno sbory, denominacemi a vedoucími, kterým věřili. Máme kopii dopisů od baptistů, kteří vyšli z římského katolicismu, a které zaslali svému vedoucímu Douglasi Bainemu ve Velké Británii. Stěžují si na jeho ekumenickou družnost s kardinálem Humem, který byl v těchto letech uveden jako řečník na Baptistické konferenci v U. K. Vůdce římské církve v Anglii, Hum, reprezentuje falešné evangelium a modlářství, z kterého byli právě oni zachráněni. Máme dopis od umírněných charismatiků ze skupiny „Přímluvců za Izrael“, kteří se pochopitelně cítí hrozně podvedeni Lancem Lambertem, který se ztotožňuje s Maheshem Chavdou. Ten tyto lidi odsoudil jako „zlé čaroděje“, protože nesouhlasí s Torontským stylem charismánie, který je vrcholem toho, co Chavda nyní prezentuje. Tito lidé se nás ptají: "Jak jen se Lance, muž, kterému jsme důvěřovali, může spojit s někým, kdo nás nazývá zlými čaroději a jak může prohlašovat, že ho Bůh spojil s někým, kdo se odchýlil od biblické pravdy, když Boží Slovo říká, abychom takové lidi označili a vyhnuli se jim (Ř 16:17)“?

Umírnění letniční rovněž vyjadřují své frustrace. Chtějí vědět, jak je možné, že se Ken Gott z Kensington Temple z Elim Colin, Assemblies of God, mohl na Royal Albert Hall připojit k platformě Bennyho Hinna, a to už dva týdny poté, co televize BBC ve svém hlavním čase odvysílala zprávu, že Benny Hinn před nedávnem prohlásil za uzdravené lidi, kteří pak zemřeli. Také vyšlo najevo, že byl Hinn zapojen v některých zcela neospravedlnitelných finančních aktivitách, a rovněž připustil svůj noční spiritismus s „duchem zemřelé Kathryn Kuhlmanové“. Anglikáni jsou zmateni tím, že jejich vikáři mohou nadále přijímat nabídky a přispívat do diecézního fondu, který vyplácí plat biskupům, jako je biskup Harries z Oxfordu. Ten nedávno zažádal o změněnu zákona, která by homosexuálovi středního věku umožnila mít styk s náctiletým chlapcem již k jeho šestnáctinám.

Souhlasím s rozhořčením všech těchto lidí. Mají k němu legitimní důvod. S čím však nesouhlasím je generalizování. Tvrdí se, že kořen všech problémů vězí v církvích, které věří v dary Ducha svatého a problém prý můžeme vyřešit pouze návratem k ne-charismatickému a ne-letničnímu fundamentalismu. Tento argument je umocněn přirovnáváním klasického letničního hnutí k hnutí

charimastickému a říká, že letniční hnutí bylo již od svého vzniku stejně ztřeštěné jako dnešní, populární charismánie. Věci jako Pensacola a Toronto jsou prý jen přirozeným vyústěním toho, co bylo od počátku špatné už na Azusa Street. Vypadá to, že neslavné video " Jazykoví klauni", s Rodney Howard Brownem a Kennethem Copelandem, vedlo některé k tomu, aby se zřekli všech jazyků, či alespoň k přesvědčení, že skutečné jazyky mohou být pouze přirozenými jazyky lidskými.

Když se věci zdají být zmatené a obtížně srozumitelné, lidská přirozenost má tendenci hledat snadná vysvětlení a univerzálního viníka. Inklinujeme k tomu, najít něco jako „skutečný“ zdroj problému a mylně předpokládáme, že se tím vše automaticky vyřeší. Naneštěstí, ve skutečnosti to tak nefunguje. Primárním řešením je hledat Ježíše na základě Jeho Slova. Zbytek je jen lidským snažením a hledáním snadného řešení, které ve skutečnosti problémy jen komplikuje.

Je hereze a nemorálnost, devastující množství soudobých církví, doménou letničních a charismatiků?

Počátek rozkladu biblických standardů a pro Boha nepřijatelných kompromisů není jen výlučnou věcí letničních a charismatiků. Počátek můžeme hledat u reformovaných vůdců, jako jsou J. I. Packer a necharismatiků jako Bill Bright, a následně u charismatiků jako Pat Robertson, kteří podepsali Colsonův dokument " Katolíci a Evangelikálové společně,,. A to v čase, kdy byly miliony lidí zachraňováni a vysvobožováni z katolicismu. Nyní je římský katolicismus přijímán jako biblický a záchrana z něho se zamítá. A to i s jeho padlým systémem uctívání obrazů, odčiňováním hříchů v očištcí, svátostným kanibalismem transsubstanciací, spiritismem vzývání duchů zemřelých svatých v modlitbě, vírou v Marii bohorodičku a Matku Boží, která spolupůsobí ke spáse a je prostředníkem mezi Bohem a člověkem, spasením ze svátostí působících ex opera operato (samotný rituál je prostředkem spásné milosti) a antikristovským učením o papežství, které prohlašuje, že papež je neomylný vikář Krista, který se výrocích "ex cathedra" nemůže mýlit, doktrínou o jediné pravé církvi z doby od Tridentského koncilu. Ekumenismus je svodem, který mnoho konzervativních věřících mezi letničními, zejména v Jižní Americe, Itálii a Filipínách, odmítá.

Mnohem bolestivější je příběh fundamentalisty Jerryho Falwella. Jako o zneuznalém hrdinovi, který by měl být ctěn, Falwell s respektem mluvil o Korejském vůdci sekty Církve sjednocení, Sun Yung Moonovi. (Moon mimo jiné prohlašuje, že Ježíšova misie zkrachovala a on, jako Pán druhého příchodu, je v důsledku návratem Krista). Falwell byl se svojí službou zapleten ve finančním skandálu, když žádal o finanční fond na zmírnění hladomoru v Etiopii. Národní televize však ukázala, že podle dvou zpráv z výpisu státního oddělení pro

Americkou charitu, která na hladomor v Etiopii přispívá, jeho organizace nikdy v Etiopii nepracovala. Kazatel Jack Van Impe, který je pevně zakotven v táboře fundamentalistů, se v některých částech své víry ukázal jako více heterodoxní, než ti nejextrémnější charismatici, či letničtí. V USA je všeobecně známo, že jeden z nejváženějších konzervativních evangelikálních televizních kazatelů (který se rozešel s letničtími, kde vyrostl) dokonce nežije se svoji manželkou. Jak tragické. Obvinít z takovýchto věcí jen letničtí a charismatiky není řešením.

Skutečný kořen Cessationismu

Zcestné rovněž je, když se pošetilá doktrína cessationismu snaží dokázat, že dary Ducha, zvláště glossolalie nebo mluvení jazyky, skočily s dobou apoštolů. Musíme podotknout, že Pavel v epištole Římanům 11:29 napsal: „Vždyť Boží dary a jeho povolání jsou neodvolatelná.“ Pavel před tímto veršem psal o neodvolatelném povolání Izraele. Po tomto verši, v kapitole 12, pak Pavel píše o duchovních darech, mezi které zahrnuje takové, jako je proroctví. Mylné učení cessationismu, které v podstatě říká, že Římanům 11:29 je omylem a že Bůh tyto dary odvolal, je přirozeným komplimentem chybě replacemetismu nebo supercessionismu, která prohlašuje, že Římanům 11,29 je omyl a že Bůh povolání Izraele a Židů odvolal.

Ti, kdo navrhli toto učení, odmítají křest Duchem svatým. Bible ale ve skutečnosti učí „jednu víru a jeden křest“ a my jsme vskutku přijali Ducha k obnově. 1 K 10:1–2 ukazuje na obojí křest, jak ve vodě (ponořením), tak v oblaku (Slávě Ducha). Ježíš v Janovi 20 dechl na apoštolů a Duch v nich začal přebývat. Ale také jim řekl, aby čekali v Jeruzalémě, až bude Duch vylit. Stejně jako může být člověk spasen a nebyť pokřtěn vodou, stejně tak může mít člověk Ducha svatého a nebyť Duchem svatým pokřtěn.

Zatímco existuje jeden křest, jsou mnohá naplnění (např. Sk 4:31). Zde není vzor pro druhou zkušenost, ale pro zkušenost třetí, čtvrtou, pátou atd. Důkazem naplnění Duchem není nutnost mluvit jazyky, ale posvěcující moc nad hříchem k životu ve svatosti a naplnění povolání do služby. Zde si mnoho klasických letničtích myslí, že popis křtu Duchem svatým (v jednotlivých částech Bible) je zároveň normou pro každou zkušenost křtu Duchem svatým. Volba těchto popisných (narrativních) částí textu je navíc velmi selektivní a proto nevyovídající. Zapomínají, že na některých místech v Písmu byli lidé nejprve spaseni a poté naplnění Duchem (jako Samařani ve Skutcích 8), zatímco na jiných místech, jako Kornélius a jeho rodina ve Skutcích 10, byli spaseni a naplnění Duchem současně, a až poté pokřtěni ve vodě. U 3 000 lidí o letnicích je jen úhrnná zmínka. Někdy zde jazyky byly, jindy nikoliv. Existuje mnoho kombinací zkušeností a různá chronologie. Klasičtí letničtí chybují v tom, že vyvozují šablonu z vlastní zkušenosti, kterou pak chtějí uplatňovat všude a pro všechny. Ne

všichni letniční věří daru jazyků jako počátečnímu důkazu křtu Duchem svatým. Ani já ani vedoucí mé letniční církve tomu tak nevěříme, ačkoliv samozřejmě v biblický dar jazyků věříme. Letniční denominace Elim to však nikdy takto nechápala. Rovněž velmi málo letničních v historii bylo přesvědčeno, že dar jazyků je určující známkou spásy.

Zatímco zde existuje mnoho variant zkušeností a jejich posloupnosti, zda byl v čase záchrany někdo pokřtěn nejprve vodou a pak Duchem nebo naopak, neexistuje zde žádná možnost, aby byl někdo nespasený pokřtěn vodou, či Duchem. Přesto zde dochází ke dvěma chybám. Jednou z nich je křest novorozenců. Římanům 6 nás učí, že křest je pohřeb, případně hrob. V čase spásy naše stará přirozenost zemře s Kristem. Jak ale můžeme pohřbít dítě, jestliže nezemřelo? Stejně tak, jak může být někdo nespasený naplněn Duchem? Nemůže. Nicméně mnozí z těch, kteří se připojili k charismatikům, a kdo prohlašují, že se stali křesťany skrze věci, jako jsou Kurzy Alfa, tvrdí, že tomu je právě tak. Mnoho z těchto lidí ale nikdy nebylo spaseno a ukazuje se, že většina z nich, u kterých se předpokládá, že byli pravděpodobně zachráněni skrze Kurzy Alfa, nejsou pak schopni vysvětlit evangelium v pojmech jako je pokání a zástupná oběť. Raději se účastní programu Nickyho Gumbela, kterému říká " víkendový výjezd s Duchem svatým", který je součástí Alfy a zároveň cestou, jak uvést lidi do Torontské zkušenosti.

To je první historický a základní rozdíl mezi letničním a charimastickým hnutím. První letniční vždy zdůrazňovali „moc v krvi“ a kázali jasné evangelium, zatímco charimastické hnutí kázalo „obnovu“ něčeho, co velmi často nikdy před tím ani nezačalo. Zatímco Mt 7,22 mluví obzvláště k charimastickému hnutí, falešná spasení monopolně charismastická nejsou. Jak správně řekl necharismatik John Mac Arthur: mnozí, kteří reagují na lacinou milost „pouhým zvednutím své ruky“, což se káže i v konzervativních církvích, ve skutečnosti nebyli nikdy spaseni. Nepochybují, že mnozí našli v charimastickém hnutí spasení, ale další měli jednoduše náboženskou zkušenost nebo se jen k hnutí připojili. Těch, kteří byli zachráněni, se musím zeptat, jak byli spaseni? Skrze ekumenismus? Toronto? Ježíš nikdy neřekl čiňte obrácené, ale řekl, čiňte mi učedníky. Obrácení ještě nejsou ničím. Ježíš řekl farizeům, že činí obrácené, ale tito se stávají dvakrát horšími syny pekla, než jsou oni sami.

Omyl, který tvrdí, že charismata ustala s dobou apoštolů, vychází ze špatného výkladu 1 Korintským 13 (který není v žádném případě exegese, neboť nevychází z toho, co popisuje daný text, ale eisegese, která nachází v textu to, co daný text vůbec neobsahuje). Tento argument spočívá v tom, že Židi hledali znamení, a jazyky byly znamením pro první věřící z jejich řad, a nyní prý již nejsou potřeba. Tento důkaz vychází dále z toho, že „dokonalost“ (plnost poznání dle EP)

zmíněná v této kapitole, je Kánon Nového Zákona, který obsahuje plnost, a charismata ustala při sepsání poslední kanonické knihy.

První chyba této argumentace spočívá v tom, že odděluje kapitolu 13 od prologu 1 kapitoly 7 verše, který tvoří rámec celé epištoly. Čteme-li kontext celého dopisu ve světle úvodu k této epištole, pak 7 verš 1 kapitoly potvrzuje, že „dokonalostí“ je návrat Ježíše Krista, a nikoliv Nový Zákon. Cessationisti pak musí tento text vytrhnout ze svého kontextu a vložit do předem vykonstruovaného pretextu. Tím se dopouštějí té samé pošetilosti, jako hyper-charismatici. Toho bychom se měli vyvarovat. Jedná se o stejnou věc, které se dopustil satan, když pokoušel Ježíše.

Jejich druhou chybou je, že ignorují kontext této samotné specifické pasáže. Jestliže pouze láska přetrvává navěky, pak pokud dokonalost již přišla, nepotřebujeme už ani víru ani naději. Nevidíme tedy jen matně, jako v zrcadle, ale plně známe tak, jak jsme byli poznání. Už jste někdy slyšeli o lidech, kteří by popírali, že potřebujeme víru nebo naději?

Třetí chyba je stejná, jako ta, o které Pavel napsal: „Židi hledají znamení“. Stejně tak v Římanům 11 uvedl, že by Židi v posledních dnech měli opět uvěřit v Krista, čehož se my zřejmě nedožijeme. Jestliže přijmeme učení, že jazyky jsou znamením pouze pro Židy kvůli víře, mám snad svou ženu a své děti, kteří jsou rovněž věřícími Židy, považovat za trpaslíky? Jestliže jsou jazyky pouze znamením pro Židy (což nevěřím, že je biblické) a jestliže jsou Židi prorocky předurčeni navrátit se v posledních dnech ke Kristu jako ke svému Mesiáši, pak tento argument jazyky nepopírá, ale naopak ospravedlňuje.

Čtvrtou chybou je výklad, že ve Skutcích 2, v Petrově letničním kázání, ve kterém Petr cituje Joele, je třeba chápat dary – jako je proroctví „eschatologicky“, a že se tedy musí znovu objevit až před příchodem Krista.

Pátý problém vězí v tom, že kontext dopisu obsahuje specifické nařízení proti zakazování jazyků a proroctví. Jestliže cessationisti chtějí anulovat tyto příkazy, na základě čeho pak chtějí čelit extrémním charismatikům? Jak pak čelit jejich tvrzení, že opilost pochází z Božího Ducha, ačkoliv Nový Zákon jednoznačně v listech Galatským a Efezským přikazuje strízlivost a považuje sebeovládání za „ovoce Ducha svatého“? Tímto, stejně tak jako charismatici, prohlašují, že Boží příkazy neplatí pro dnešek a stejně tak ignorují Pavlova nařízení nepřekračovat věci, které jsou popsány v Písmu (1 Korintským 4:6). Obojí nebezpečně překračuje Písmo.

Šestý problém musí nastat tehdy, když si uvědomíme, že raní otcové, kteří zaznamenali církevní historii, uvedli, že Pre-Nicejští otcové, kteří byli spjati

s apoštoly, zaznamenali, že charismatické jevy, jako jsou zázraky, uzdravení atd., přežily z apoštolských dob až do doby rané církve.

Nesmíme zapomenout, že satan napodobuje pouze věci reálné, a to takové, které mu umožňují svádět lidi. Zavrhnout všechny věci jen proto, že jsou zneužitelné, je jako spálit všechny peníze kvůli bankovkám, které jsou jejich padělkem. Je pošetilé a smutné, když vidíme, jak mnoho lidí – kteří již jednou darům věřili a při tom dovolili, aby byli podvedeni – znovu upadá do nového omylu, který je reakcí na omyl původní.

Mnoho umírněných výkladů ve stejném smyslu nezpochybňuje všechna charismata, ale zaměřuje se pouze na jazyky. Tvrdí, že pokud Pavel mluvil o „jazycích lidských a andělských“, použil prostě nadsázky. V řeckém textu totiž jasně vyvstane, že Pavel nadsázky použil ohledně „lidských jazyků“ (řečtina zde vyjadřuje představu: dokonce kdybych měl schopnost mluvit všemi lidskými jazyky). A proto zde tvrdí, že pravý jazyk nemůže být, než pouhým (skutečným, reálným) jazykem lidským.

Budme si jisti, že spiritisti, přírodní léčitelé, mormoni a mnoho jiných kultů, praktikují jazyky – jako je starověká řečtina – ve formě řeči spontánní (automatické). Mnozí charismatičtí katolíci se v jazycích modlí k Marii (což je jistě modlářství). Jazyky mohou být jednoduše démonické, stejně tak jako jsou darem Ducha svatého. Jazyky se rovněž dají naučit a nebo být zinscenovány čistě psychologicky. Nikdy jsem nevěřil, že mnoho dnešních, tak zvaných jazyků, jsou jazyky autentickými. Nicméně, pokud není řeč slyšitelná, Bible nás nevede k tomu jazyky rozeznávat, či posuzovat. Jestliže jazyky nejsou použity jako znamení pro ty, kteří přicházejí jako cizinci (mluví cizím jazykem), či nejsou určeny pro vykladače, pak jsou určeny k osobnímu užítku a nikoliv pro veřejná shromáždění. Když tedy nejsou použity k veřejnému slyšení, týkají se pouze toho, kdo se jimi modlí.

Cessationisti a ti, kdo říkají, že křest Duchem svatým přichází ve stejném čase jako spasení (což tak být může i nemusí) a že proto nikdy nemůže být následnou zkušeností, zapomínají na arminiánské zakladatele evangelikální tradice (John Wesley) a reformované kalvinisty (Jonathan Edwards, George Whitfield). Obojí dávali prostor tomu, čemu dnes říkáme „charismatická zkušenost“. Je pravdou, že Guy Chevreau, ve své knize ‚Catch The Fire‘, tyto skutečnosti hrubě zkresluje. A to tím, že zamlčuje, že Wesley označoval hysteriky jako „d’ábelníky“ a Daniel Roland a George Whitfield v těchto excesech viděli narušení toho, co Bůh činil. Jonathan Edwards pak, ve svém Čtvrtém kázání o náboženských afektech, konstatuje, že samotná zkušenost nic nedokazuje. Chevreau má však pravdu v tom, že všichni tito lidé by podle moderní definice byli označeni za charismatiky.

Navíc, D. L. Moody a R. A. Torrey, oba například dosvědčili křest Duchem svatým. Skutečným otcem moderního cessationismu byl až B. B. Warfield.

Podporuje Písmo učení, že jazyky jsou vždy jen lidským jazykem?

Někteří lidé, kteří se považují za „staré letniční nebo za umírněné“, odmítají cessationistické odvržení charismat. Zaměřují se ale pouze na jediný aspekt daru jazyků.

Učí, že skutečné jazyky mohou být pouze skutečnými lidskými jazyky, avšak mají přitom tři problémy. Všechny tři znovu odvádějí od toho, co je psáno v Písmu. Za prvé, v gramatické stavbě není nic, co by poukazovalo na to, že zatímco lidské jazyky jsou skutečné, andělské jazyky nikoliv. Za druhé, text Korintským konstatuje, že kdo se modlí, vypravuje tajemství Bohu. Neexistuje žádné lingvistické tajemství ve francouzštině, čínštině nebo jakémkoliv jiném lidském jazyce. Za třetí, jestliže byl Jan schopen plynule rozumět tomu, co slyšel v nebi – v knize Zjevení – v aramejštině a psát v řečtině, znamená to snad, že andělé v nebi skutečně mluví aramejsky nebo řecky? Zachariáš byl schopen slyšet a zapsal konverzaci mezi Bohem a satanem před trůnem v hebrejštině; autor Královské knihy slyšel – v čase svedení krále Achaba – duchy mluvit s Bohem. Ale znamená to snad, že tyto bytosti mluvily hebrejsky? Nebo mluvily hebrejsky v době Starého Zákona, ale ve dnech Janových zde měly franský jazyk, který vznikl přechodem z hebrejštiny do řečtiny? To je jistě úsměvná spekulace. Nemůžeme ovšem na základě Písma říci, že neexistuje andělský jazyk, či jazyky!

Nemám žádný konkrétní problém s těmi, kteří zastávají učení, že jazyky musely být nutně jen jazyky lidskými. Nicméně nemohou nijak biblicky své učení doložit, ledaže překročí to, co je psáno.

Byli letniční vždy stejní jako charismatici?

Znám osobně mnoho křesťanských vedoucích, kteří zatímco nejsou členy žádné letniční církve, věří v dary Ducha svatého a neúčastní se toho, čemu se dnes obvykle říká „charismánie“. Ačkoli s nimi nemusím souhlasit ve všech bodech jejich učení, mohu sem zařadit bratry, jako jsou David Pawson, David Noakes, Dave Hunt, Tom McMahon a Clifford Hill. Jejich základní učení je stejné, jako moje, a mnoho jejich stanovisek se ve většině případů alespoň značně shoduje s mými, ačkoli je oni sami mohou chápat odlišně. Nevěřím, že všichni charismatici upadli do falešného učení. Skutečně ale věřím, že populární charismatické hnutí je všeobecně svedeno ve svém učení, je silně nevyvážené a zejména v poslední době stále heretičtější. A to zejména Restauracionismus (učení Obnovy) a, bohužel, Torontská zkušenost.

Také znám mnoho letničních vedoucích, kteří nejsou hyper-letničními a nepřejali stejné chyby, jako charismatici. Mezi takovéto bratry patří David Wilkerson (Time Sq. Church), Chuck Smith (Calvary Chapel), Augustus Topi (generální tajemník Assemblies of God v Itálii), George Wood (bývalý generální tajemník Assemblies of God v USA), a Philip Powell (bývalý generální tajemník Assemblies of God v Austrálii).

Čemu však věřím, že ať jsme v Americe, Británii, Austrálii, Novém Zélandu a mnoha jiných, protestantských zemích, s populárním pentekostalismem se setkáme ve všech druzích jeho výstřednosti, často již v takovém stupni, který nemůžeme nazvat jinak, než herezí.

Rozdíl mezi obojím byl takový, že zatímco většina charimastického hnutí byla vždy v mnohém svém učení a hlavně ve své praxi nebiblická, hlavní proud letničního hnutí byl donedávna většinou biblický a celkem zdravý.

Nicméně dnes slyším, jak lidé stále více a více prohlašují, že letniční hnutí bylo vždy bláznivé a roztržštěné mnoha vážnými doktrinárními omyly. Někteří tvrdí, že rané letniční hnutí bylo tím, čím je Toronto a Pensacola dnes, a že to, co vidíme dnes, není ničím jiným, než to, co bylo možné vidět už tehdy. To jednoduše není pravda.

Historické rozdíly a podobnosti mezi letničním a charimastickým hnutím.

Duchovní dary, charismatický fenomén a jeho projevy, které se dnes objevují, a které jsme viděli v rané církvi, se neobjevily až s letničním, či s charimastickým hnutím. Tyto věci, a to jak ve své dobré, či špatné podobě, se mnohokrát a opakovaně objevovaly v církevní historii. Lze zmínit francouzské hugenoty, anabaptisty, kvakery, šejkry, katolické apoštolské hnutí v Carlisle nebo raný metodismus. Objevilo se mnoho křesťanských sekt, které byly v této záležitosti aktivní. V některých případech byly umírněné, vyvážené a poučné, jindy šlo o druh chaotického a bezbožného extremismu, který často vidíme i dnes. Vskutku je to lekce, vidět obojí, dobré i zlé, jež se shromažďuje v těchto současných hnutích. Letniční a charimastická hnutí jsou jen v celé této historické řadě posledními. Je dobré to o sobě vědět a připomínat si to. Je dobré vědět a poznamenat, že zkušenost se nedá naučit v žádné škole systematické teologie. Dispenzacionalistické a reformované, stejně jako arminiánské a kalvínské, baptistické a paedobaptistické církve, všechny tyto, mají ve své historii charismatické aktivity. Žádná z letničních a charimastických církví není historicky jedinečná.

Mezi letničními a charismatiky nalezneme dva další společné aspekty. Obojí, v dobré víře, začínají z Božího Ducha a obojí téměř ihned degenerují do

experimentální teologie. V obou případech je toto způsobeno spirituálním emocionalismem, mysticismem, nebiblickým učením, extremismem a nepůvodními projevy. Zde ovšem podobnost končí. Mezi starými letničními docházelo k něčemu, co se mezi charismatiky nikdy neprojevalo. Když se ve službě Aimee Semple McPherson věci začaly vymykat z rámce a způsobily veřejný skandál, mezi letničními se objevil prudký odpor s důrazem na posvěcení. To občas vedlo až k nomianismu (lehká forma zákonictví). Nicméně teleevangelistům, jejichž veřejné skandály dnes můžeme pozorovat, by mezi prvními letničními nikdy nebylo dovoleno pokračovat ve službě. První letniční věděli, že Boží Duch je Duchem svatosti. Morální standard byl zachováván, zatímco dnes je ve většině opuštěn.

Důležité přitom bylo, že raní letniční praktikovali tak zvané uzdravení „otrávené polévky“ (2 Kr 4:38–42). Když se věci na Azusa street dostaly mimo zdravého rámce, reagovali. První letniční neměli mnoho studentů hebrejštiny a řečtiny, ale jejich letniční zkušenost je vedla hlouběji do Písma a nikoliv mimo něj, což je společné mnoha (i když ne všem) soudobým charismatickým kruhům. Druhá generace letničních vůdců v Británii, jako byli John Whitefield Foster, Aaron Linford, a Aaron Morgan, nebyli nevzdělaní. V USA a v Kanadě to byli právě letniční, kteří se na poli teologie stali akademickými badateli. Jejich teologové rozpracovali nejen doktrínu obnovy duchovních darů, ale též celou teologii premillennialismu. Mnozí z nich byli stoupcí dispenzacionalismu a měli vypracován rámec toho, čemu věřili, a v kterém se pak pohybovali. Dnes jsme nuceni bolestivě doznat úpadek, neboť tyto biblické standardy byly v hlavním proudu amerického, australského, afrického a britského letničního hnutí, většinou dnešní generace služebníků a vedoucích, do značné míry opuštěny. To smutně ukazuje na oddělení se od tradičních biblických základů, které byly jejich letničními otci položeny. Charismatické hnutí od svého počátku nikdy svůj biblický standard v takové míře nerozvíjelo.

Musíme též poznamenat, že tradiční letniční hnutí přečkalo nejen etická pochybení, ale i hereze, které dnešní populární pentekostalismus nejenže toleruje, ale dokonce vítá. Je to sotva třicet let, kdy vystoupili první kazatelé, vydělávající peněz, a začali šířit své zboží. T.L. Osborne přišel do Velké Británie. V té době povstal kazatel Assemblies of God David Powell a svolal pastorální konferenci a varoval před vzrůstající se „kombinací mystiky, emocionalismu a démonismu“.

Musíme vzpomenout, že ačkoliv dnešní kazatel E.C.I. Elim James McConnell v Belfastu káže anglický izraelitismus (učení, že angličani pocházejí z deseti starověkých izraelských kmenů), v tehdejší době bylo v Elim Boží Slovo ve velké vážnosti, takže když zakladatel Elim George Jeffrey obhajoval anglický izraelitismus, služebníci Elimu se sjednotili a vzdorovali mu.

A samozřejmě, ve čtyřicátých a padesátých letech Assemblies of God kompletně odmítli učení o „zjevených synech božích“ a „pacholíkovi“, což je hereze Pozdního deště, která je základem populárního charismatického učení „Království nyní“ (teologie vládnutí). Dnes ovšem mnozí v Assemblies of God nemají žádné výhrady zahrnovat tyto nesprávné představy do svého učení. Historičtí letniční obecně odmítli osoby A.A. Allana, E.W. Kenyona a William Branhama jako heretiky. Přesto dnes můžeme vidět muže jako je Paul Cain, kterého Rodney Howard Brown oslavuje coby hrdinu víry.

V sedmdesátých letech se hnutí Calvary Chapel (spadá do řady umírněných letničních církví, které po přílivu mnoha členů, spasených během Ježíšova hnutí z hnutí hippies, oddělilo od hnutí The Four Square) postavilo proti svodu New Age Lonnie Frisbee (který zemřel na AIDS) a později proti učení Johna Wimbera. To vedlo k rozchodu mezi Calvary Chapel (kteří, s mnoha rostoucími sbory, zůstávají živí a pevní v základech učení) a hnutím Vinice s jejich ekumenismem, mysticismem, a kultickou směsí charismatického křesťanství a spirituality New Age. V těchto dnech Assemblies of God v Itálii (nejrychleji rostoucí církev v EHS) zabránila službě Bennyho Hinna. Znovu se tradiční letniční chápou biblických standardů, které charimastické hnutí nikdy nemělo a zbožný zbytek biblických letničních je reprezentován kazateli jako Chuck Smith, David Wilkerson, Philip Powell, Augustus Topi a Barry Chant, kteří zachovávají tento standard. I v charismatických kruzích byly od počátku stopy biblické čistoty, které lze objevit dodnes.

Na rozdíl od letničních zde ale nikdo nevhodil zrno Božího Slova do toxické polévky charimastického hnutí. Naopak, vůdci vyšli od špatného k horšímu a jdou stále k horšímu a horšímu, k Torontu a k Pensacole. Již od počátku zde nebylo biblické vůdcovství, či vedení. Charimastický vůdce David Watson zemřel ve víře, že reformační oddělení se od katolické církve bylo omylem. Michal Harper opustil po letech v rozčarování charimastické hnutí, o kterém vyhlášoval, že je velkým duchovním průlomem. Poté prohlásil, že prožil nový duchovní průlom, který našel v mysticismu a uctívání ikon ve východní pravoslavné církvi! Osobně nikomu z těchto mužů, ať živých, či mrtvých, nepřeji nic zlého, ale poznal jsem jejich neuvěřitelnou neznalost biblického učení.

Dalším základním rozdílem mezi letničním a charimastickým hnutím nacházíme na poli eklesiologie (učení o přirozenosti a struktuře církve). V jižní Americe, na Filipínách, a zvláště v zemích jako je Itálie, zůstávají letniční tradičně v silné opozici vůči falešnému evangeliu římskokatolické církve. Nicméně charismatické hnutí od svého počátku nastoupilo do alegorického ekumenického vozu a jede přes Řím do Babylonu.

Letniční taktéž měli nekompromisní pohled na učení, a proto zasadili nové sbory, z kterých vykvetla nová hnutí a denominace i s jejich věroučnými důrazy. Charismatické hnutí se nikdy nestaralo o biblické učení natolik, aby nečinilo kompromisy se základními pravdami. Biblickou doktrínou letničních bylo učení Ježíše Krista – odmítnout jeho učení znamenalo odmítnout Jeho. Mezi většinou charismatiků, protože učení neodmyslitelně rozděluje (1 K 11:19), to však bylo nežádoucí. V praktickém charismatickém myšlení je učení nejlépe otázkou volby, která je poddána zkušenosti. Je to tedy zkušenost a nikoliv Boží Slovo, která autentizuje projevy, či učení. Nepochybně mnozí letniční v protestantských zemích, i když ne všichni, se v tomto stávají stejnými, jako charismatici. To je ovšem daleko od jejich biblického dědictví.

V sociální rovině spočívá rozdíl mezi letničními a charismatiky v tom, že letniční, stejně jako první křesťani a Wesleyho metodisté, pochopili, co Ježíš mínil tím, když citoval proroka Izajáše „kažte evangelium chudým“. Letničnímu hnutí se od jeho počátku dařilo mezi chudými: na Azusa Street, Sunshine Revivals v Austrálii, letniční probuzení v Arménii nebo první letniční v severní Anglii, které bylo spojeno se jménem Smitha Wiggleswortha . Ve všech případech si odkrajovalo ze všech ras a tříd, přičemž bylo zachráněno a proměněno obrovské množství lidí, od rozvedených až po kriminálníky. Můžeme vidět, že tato tradice pokračuje do dnešních dnů ve skutečném probuzení v New Yorku, které vyzařuje z Time Square Church . Zde je multietnické a multirasové Boží hnutí, které je svědectvím o tom všem. V blízkém okolí Time Square klesla kriminalita o 30%, včetně masivního pornoprůmyslu, a to vše v době uplynulých čtyř let. K tomu dochází tam, kde jsou lidé opravdu spaseni a nikoliv tam, když jsou jen prohlášeni za křesťany, pokud reagují na výzvu přijít k oltáři, jako v Pensacole. Tam kriminalita naopak vzrostla. V Británii a v Evropě lze podobné projevy tradiční síly letničního hnutí, projevující se velkolepými obráceními, pozorovat v rómském letničním hnutí.

Charismatické hnutí lze v introspektivním pohledu vidět jako klub střední třídy bílé rasy, který lze nazvat „bless-me-club“, a který nemá žádnou moc změnit okolní společnost. Nemá žádný dopad na počet rozvodů nebo kriminalitu. Není zde žádný rozdíl oproti spirálovitému sestupu západní protestantské společnosti. Mělké biblické základy s deficitem vedení to nikdy nedovolí.

Nejdůležitějším rozdílem mezi letničním a charimastickým hnutím jsou zřejmé odlišnosti v pojetí evangelia, v pojetí uřednictví a v osobě Krista. Tradiční letniční hnutí bylo zaměřeno na Ježíše (bylo christocentrické) a nebylo zaměřeno na Ducha svatého (nebylo pneumatocentrické). Biblické chápání Ducha svatého, které letniční ještě do nedávné doby zastávali, znamenalo, že Duch svatý směřuje lidi ke Kristu.

Charismatické hnutí je spíše zaměřeno na ideu „obnovy v Duchu svatém“, než na biblicky chápané „znovuzrození“, podle níž Duch usvědčuje z hříchu, přitahuje nás ke Kristu, přebývá v nás jako Osoba, a skrze obnovu nás vede ke sdílení s Kristem v nás a Krista s námi. Tohoto nebiblického pohledu na Ducha svatého si můžeme povšimnout v populárním charismatickém uctívání, které je nebiblicky zaměřené na Ducha svatého a rovněž v nebiblické knize Bennyho Hinna „Dobré ráno, Duchu svatý“, a taktéž na Kurzech Alfa.

Navíc, zatímco letniční hnutí je zaměřeno na biblický program učednictví – s důrazem na věci, jako je křest, což je jeden z základů křesťanského učednictví – charismatické modely učednictví (které tu v různém stupni byly vždy), jako jsou Kurzy Alfa, mnoho základních biblických aspektů biblického učednictví (jako je křest) neobsahují. Jelikož učení o Ježíši rozděljuje, znovu se stává nepodstatným. Podle tohoto nebiblického konceptu jednoty, pak namísto jednoty založené na pravdě, je pravda v zájmu jednoty samotné obětována. Falešná učení a hereze se zde nejeví jako problém. Jako problém se jeví pouze rozdělení.

Znovu, zatímco mnoho letničních padlo do stejné šlamastiky kompromisů a svodu, tato šlamastika není pro žádnou klasickou formu letničního hnutí reprezentativní. Tato hrozná šlamastika je však zcela typická pro charimastické hnutí.

Ačkoliv musím souhlasit, že většina letničních nesešla jen charismatickou, ale dokonce charismánickou cestou, existují mezi oběma hnutími zásadní rozdíly. Ačkoliv nemnoho dobrého, zda vůbec něco, zůstalo v charimastickém hnutí, stále mohu Bohu děkovat, že ještě existuje biblický pentekostalismus. Mohu být stále Bohu vděčný za Time Square Church, The Calvary Chapels a The Assemblies of God v místech, jako je Itálie, za Rómské letniční hnutí a za svoji církev The British Full Gospel Movement.

Jsem si rovněž vědom, že odklon a oddělení se od svých biblických kořenů není jen letniční dilema. Podobné články, poukazující na ty stejné trendy a stejné problémy, mohou být stejně tak dobře napsány o baptistech, presbyteriánech, anglikánech, bratřích a wesleyánských církvích. Všichni můžeme vidět obrovský exodus z vlastních, biblických kořenů. Nicméně všichni mají ve svých kongregacích zbožné zbytky a služebníky, kteří se drží svého pravdivého biblického dědictví. Všem těm, a též mým rozumným letničním, věřím, že Ježíš říká to, co řekl církvi v Sardách, kde byli též lidé svědky oddělení od pravdy: „Pevně se drž toho, co jsi slyšel, a posilni to, co ještě zbývá, protože přijdu brzy“ (parafráze Zjevení 3:1–6).

KAZATELKY V OBNOVENÉ JEDNOTĚ BRATRSKÉ

12. května 1758 se v Ochránově konalo památné shromáždění, při němž byla ordinována celá řada diakonů, presbyterů i dva biskupové. To zásadní však byla ordinace tří žen na presbyterky: Elisabeth Layritz, Marie von Zinzendorf a Magdalena Vierorth.

V osmnáctém století byla ordinace žen neslýchanou věcí. Ostatně, ještě dnes řada křesťanských církví ženy odmítá ordinovat, zpravidla s odvoláním na to, že má žena „ve shromáždění mlčet“ (1K 14,34). Zinzendorf však se rozhodl již 1745, že je správné ordinovat ženy na diakonky, zřejmě ovlivněn studiiem Gottfrieda Arnolda, který dokazoval, že v první církvi byly ženy diakonky. Právě v roce 1745 se Jednota rozhodla převzít ze staré Jednoty bratrské strukturu služeb - akoluti, diakoni (jáhni), presbyteri (kněží) a biskupové. A od počátku byly mezi akoluty (neordinovaní služebníci církve) a diakony (ordinované) přijaty i ženy. Zdá se, že Zinzendorf byl nakloněn ordinovat ženy i na presbytery, ale neměl odvalu to veřejně oznámit. Teprve při ordinaci 1758 oznámil, že v předcházejících letech ordinoval již i jiné sestry na presbyterky, ale nezveřejnil to. Ordinace žen byla ale spornou záležitostí i v Jednotě, Zinzendorf ji musel opakovaně hájit. Onoho památného dne prohlásil: „Sestry mají také právo na kněžství. Mají mezi sebou stejné první tři stupně sborové služby (akoluti, diakoni, presbyteri) jako bratři.“ Tím však je zároveň řečeno, že ordinovaná služba žen byla zřetelně omezena. Ordinované sestry směly sloužit ve svém chóru, tedy pouze ženám, a kázat jen k ženám. Při vysluhování večere Páně přísluhovaly. Vznikl dokonce úřad arcidiakonek, které mohly ordinovat další sestry, tedy cosi blízkého funkci biskupa. Při všech omezeních byla skutečnost, že v Jednotě sloužily ordinované ženy, na svou dobu neslýchaná. Také to nemělo trvání, neboť po Zinzendorfově smrti tato praxe postupně ustala. Presbyterky již ordinovány nebyly, diakonky byly ordinovány ještě asi do r. 1790. Potom nastala předlouhá přestávka, znovu byla ordinována sestra až v roce 1967 v Německu. Ve sborech JB pak byla první ordinovanou sestra Irena Kuželová v r. 1972.

(podle P. Peukera, Moravian Messenger)

CHELČICKÝ: JAK CHCEŠ V KRISTU VÁLČIT A ZASTRAŠOVAT?

Vážený návštěvníku ,rád bych ti nabídl sérii traktátu českého apoštola Petra Chelčického "přežvýkanou" do současné češtiny. Dnes tě zvu ke třetímu dílu úvahy Petra Chelčického na téma: "O trojím lidu." Máš - li zájem, neváhej a se srdcem otevřeným vejdi.

Tímto výše uvedeným výkladem, který ještě níže rozvedu, jsem tě chtěl vyzvat, abys sám posoudil, jestli jde Zákon Kristův v prolévání krve ve stopách Zákona

Starého. Jestliže se tedy nebojíš, pak jdi a jasně ukaž králům, knížat a pánům cestu Kristova Zákona a oni se naplňujíc tuto cestu jistě stanou svatými. Když tedy vezmeš Písmo ze Staré nebo Nové smlouvy, jakékoliv místo, kde se podle tvého názoru jasně a zřetelně v Kristu ustanovují páni a knížata, pak se ujistíš, že jim legitimně schvaluješ jejich pravomoc podle popisu práce z Kristova Učení. Jestliže tedy tvrdíš, že tento Trojí Lid tvoří Tělo Kristovo, pak tedy říkej i to, že toto tělo má být spravováno právě Zákonem Kristovým! Jestliže si Ježíš vybral tělo z takového trojího lidu, pak tedy Zákonodárce svěřil ruce tohoto těla světské moci, aby mečem prospívala ostatním údům. Ale tento výklad nemá oporu ve víře v Krista, ani v Písmu Svatém zjeveným Duchem Svatým, ale nyní mnozí kněží a duchovní jej takto vykládají, aby druhé oklamali. Vždyť přece kdo je pod Zákonem Kristovým, má jistotu spasení, tam směřuje cesta Zákona a to mají kazatelé v lidech povzbuzovat a ukazovat! Protože kdyby víra Kristova pověřila státní moc bojem a trestáním, proč by Kristus změnil zákon židovský za jiný duchovní? Jestliže by chtěl, aby se v Jeho Jménu sekalo, věšelo, topilo, pánilo a jinak krev z lidí cedilo, jaká by tedy byla ona změna z krvavých požadavků předešlé smlouvy?

Proto si zvol, podle svého uvážení a promysli si, jak chceš v životě v Kristu válčit, trestat, zastrášovat! Protože nemůže šlechtická moc jinak, než zastrášovat. Jestliže od toho upustí a bude odpouštět, ihned sama od sebe zhyne, neboť kdo by se ji bál, když nabízí milost, ne sílu. Proč by se tedy kdo strachem třásl? Vždyť k čemu připodobnit vladaře: K řídkému sladkému, olivě tučné a vinnému koření, který lidi utěšuje anebo k trnu ukrutnému, který člověka neváhá udeřit, odřít do hola, do vězení zavřít a zabít. To spíše mocní potřebují, než hladové krmit, nahé odívat, nemocné léčit, vzdát se násilí a nátlaku, aby se milost naplnila. A proto je veliký rozdíl mezi mocí a milostí. Proto je třeba jasně sdělit, jaký řád lze silou nastolit, co se skrývá za tímto řádem a komu takovýto řád prospívá.

Rozuměj: Bůh skrze Svého Syna chce po křesťanech něco jiného. Na rozdíl od lidu nemoudrého, který nezná Boha a není pod jeho vládou. Protože nějakou tu spravedlnost přece potřebují všechny země. Kdyby nebylo této spravedlnosti, nemohli by lidé spolu žít. A právě pro množství národů na této planetě, které neznají Boha ani jeho ctnosti, které ani právo druhých nerespektují, Hospodin, který přece chce dobro i pro tento lid, ustanovuje krále a knížata nad nimi, aby skrze královskou moc mohli žít v pokoji, aby veškeré bezpráví bylo potlačeno a každá žaloba k právu přišla. Aby nikdo nemohl jinému křivdit, násilím vyhrožovat, krást, hospodářství narušovat. Každá moc, která chce lidu přinést mír, aby se rozmnožila vzájemná úcta a bohatství, tím tvrději musí odstrašovat tresty, aby více strachu vzbuzovala a tak aby si každý hleděl svého. A když moc všechno zlo odstraší, tehdy řád nastane, v pokoji člověk bude žít a pracovat bez překážek. A takovýto řád musí vládnout nad všemi národy, jinak by zkazili jedni druhé, vojsko by povstalo proti vojsku, silnější by porazili slabší, z domovů by je vyhnali a jejich

dědiny, domy, statky i ženy zabrali. Proto moc nazýváme světskou, protože běh a prospěch světa ona spravuje. Ona ručí za to, aby se právo na světě zachovávalo.

Z tohoto důvodu je moc jako základ práva. Ale toto platí kvůli zločincům, kteří žijí bez víry i charakteru, které právo odstrašujícími tresty nutí, aby upustili od svých zločinů a nových aby se nedopouštěli. To vše vrchnost činí pro svůj užitek, aby jeden nesvedl druhého a tak aby ve svém panství nepřišli o žádného poddaného. Proto vytrvale trestá každé zlo i nad tím nejmenším, protože chce mít i z toho nejmenšího užitek. Proto tolik usiluje nastolit bezpečí. Proto pouze a jen pro strach lid nemoudrý, který nezná Boha ani Jeho Spravedlnost, se poddává meči, který jim přikazuje. Avšak ať se zdá opak, přesto samotnou pravdou není motivována ani jedna strana mince: Jedni pro svůj zisk trestají a druzí poslouchají ze strachu, že jinak přijdou k úhoně. Byť ani ten, ani onen, ctnost v sobě nemá, přesto výsledkem je oboustranné dobro. Avšak jak je patrné, toto právo a tato spravedlnost je vzdálená víře Kristově, neboť zde se jedná jen o hledání vlastního sobeckého prospěchu. A ještě doplňuji, že pro stát je menší zlo, když skrze byť takovouto moc se v míru spravuje a tak je všechno zločin a žaloba vymícena. Ale přemnožená a vzájemně nepřátelská vrchnost to dobré kazí, že ani pravda, ani pokoj, nezavládne zemi a žádné právo nezůstane v lidu. A tak když někdo něco má, po tom mnozí vztáhnou ruku, tlustý na kost zhubne a hubený sice může mít svou čest, ale nic z toho.

EMO

Dominik ŽBÁNEK

Hnutí EMO se světem šíří již více než dvacet let. Formovalo se jako proud hard rockového hudebního stylu. V České republice nyní prožívá renesanci směr, který se zaměřuje na životní styl. Lidé orientující se na EMO kladou důraz na citové prožívání vlastního života. Otevřeně dávají průchod svým emocím (odtud zkrácené označení EMO), a to jak pozitivním, tak negativním. K vnějším znakům hnutí EMO patří výrazné oblečení jedince s převládající černou nebo růžovou barvou, velmi nápadná bižuterie, nekonformní střihy. Nejdůležitější je však rozhodnutí prožívat city vnitřně i vnějšími projevy. Právě vnější znaky EMO na sebe váží pozornost různých odborníků. Jejich zájem je

dán skutečností, že jedním z pravidel hnutí je sebepoškozování jako nejvyšší způsob projevu citu.

V České republice jsou dostupné webové stránky, které poskytují návody na osvojení si zásad EMO životního stylu. Můžeme proto očekávat, že počet příznivců či vyznavačů EMO bude růst. Impuls k diskusi kolem hnutí podnítily pedagogické kruhy. Učitelé se nejčastěji setkávají s novými obdivovateli EMO stylu, někteří hovoří o EMO ideologii. Je fakt, že jeden či dva příznivci EMO jsou v ostrém kontrastu k ostatním, konformně jednajícím a konfekčně oblečeným, žákům školy, a proto na sebe poutají mnohdy nežádoucí pozornost okolí, především dospělých, kteří se cítí jako strážci mravnosti národa.

Ve své pedagogické praxi vychovatele v dětském domově jsem se s EMO setkal pouze u jedné naší klientky. Pochází z velmi známé umělecké rodiny. Přestože byla obklopena veškerým hmotným komfortem, který si vůbec dokážeme představit (např. když ztratila mobilní telefon, zavolala otci a do dvou hodin jí kurýr přivezl telefon nový), rodiče se o ni jinak příliš nestarali a neměla v nich dostatečné citové zázemí. Vyžadovala pravidelnou pedopsychiatrickou péči s nutností farmakoterapie.

Tato dívka dokázala organizovat útěky dalších dětí a snažila se stát neformální vůdkyní. Její razantní vystupování vážně narušilo výchovný proces, a proto musela být neprodleně přeložena do dětského domova se školou (výchovného ústavu), kde se s dětmi pracuje v jiném režimu, než je tomu v dětském domově. Ale ani tak se jí nepodařilo získat další příslušníky EMO

hnutí. Podle mé zkušenosti se většina dětí dříve či později stane zastánci materialistického přístupu k životu, kde, žel, city hrají sekundární úlohu. Nepředpokládám, že se EMO stane hnutím masovým. Musíme však být připraveni na situace, kdy někteří jedinci

budou žít fundamentalisticky pojatý styl EMO a zcela mu propadnou i se všemi destruktivními důsledky, které mohou skončit až sebevraždou, i na to, že kolem sebe budeme vídat „podivně“ oblečenou mládež a že se s ní budeme setkávat častěji než dosud. Takových mladých lidí však rozhodně bude méně než těch, kteří se řadí k tvrdým jádrům fanoušků fotbalových a hokejových klubů. Fanatismus vznikající na stadionech je určitě nebezpečnější než EMO.

EMO je ostatně reakce na nedostatek lásky, pozornosti, porozumění a úcty ze strany těch, kteří by měli své děti, žáky a chráněnce těmito nehmotnými dary obdarovávat.

Autor je pedagog v dětském domově

Cambridgeská deklarace Zápás o duši

Pavel Steiger

Březen 2000 (č. 64)

Nedávno jsem na Internetu objevil zajímavou stránku, "Alliance of Confessing Evangelicals", neboli "Sdružení konfesních evangelikálů". Cílem jejich snažení je povzbudit co největší počet evangelikálních sborů k návratu k reformaci. Předsedou sdružení je James M. Boice, jehož "Základy křesťanské víry" právě vyšly v češtině. Vřele doporučujeme. V radě zasedají takové osobnosti jako Alistar Begg nebo R.C. Sproul. V úvodu se dočteme:

Vítáme vás do "Sdružení konfesních evangelikálů". Sdružení je široká koalice vedení evangelikálního křesťanstva z mnoha různých denominací, jež zahrnuje baptisty, nezávislé církve, lutherány, presbyteriány a různé reformované církve. Naším záměrem je vyburcovat evangelikální církve a spolubratry z nitra naší umírající kultury, aby se odvrátili od své světskosti, aby se uzdravili a vyznali pravdivost Božího Slova tak, jako kdysi reformátoři, a aby vtělili tuto pravdu do učení, boboslužby a života.

Během minulých návštěv Spojených států jsem sledoval nezadržitelný trend obnovy v evangelikálních církvích. Modlím se, aby zasáhl i české země. Osobně se dotkl i mne. Základní důraz spočívá v odklonu od arminianismu, od "církevního humanismu", jenž během posledních asi sto padesáti let ovládl evangelikální myšlení a učení, a v návratu k historické reformaci. Jména jako Augustin, Hus, Luther, Kalvin, Zwingli, Edwards, Owen, Bucer, nebo pozdější Spurgeon jsou citována stále častěji. Toto obrozenecké hnutí v církvi prakticky znamená posun od lidské svrchovanosti k svrchovanému Bohu. Dovolte, abych se s vámi podělil o obsah deklarace, která byla vyhlášena v roce 1996:

CAMBRIDGESKÁ DEKLARACE

Sdružení konfesních evangelikálů 20. dubna 1996

Evangelikální sbory jsou v dnešní době stále více ovládány duchem tohoto věku než Duchem Krista. My, evangelikálové, vyzýváme sami sebe k pokání z tohoto hříchu a k obnovení historické křesťanské víry.

V čase historického vývoje se mění význam slov. To se v naší době stalo se slovem "evangelikální". V minulosti sloužilo jako pouto jednoty křesťanů s širokou rozdílností církevních tradic. Historický evangelikalismus byl svědectvím. Zahrnoval podstatné pravdy křesťanství tak, jak byly vymezeny různými významnými radami církve. Kromě toho evangelikálové sdíleli společné dědictví shrnuté v "solas" jenž vycházelo z protestantské reformace 16. století.

V dnešní době světlo Reformace viditelně pohaslo. Následkem toho slovo "evangelikální" zahrnuje takovou širší pojmu, že ztratilo svůj původní význam. Dnes evangelikálům hrozí ztráta jednoty, kterou budovali po celá staletí. Kvůli této

krizi a pro naši lásku ke Kristu, Jeho evangeliu a Jeho církvi, usilujeme o obnovu našeho závazku k základním pravdám Reformace a historickému evangelikalismu. Tyto pravdy nezdůrazňujeme pouze pro jejich historickou roli v našich tradicích, ale protože věříme, že jsou středobodem Bible.

I. Sola Scriptura - Jedině Písmo: Narušení autority

Písmo samotné je bezchybným zákonem pro život církve. Evangelikální církev dneška však odděluje Písmo od jeho autoritativní funkce. V praxi je církev stále častěji ovlivňována vzdělaností současné společnosti. Terapeutické techniky, marketingové strategie a agresivita světa zábavy mají ve sborech větší váhu než Boží Slovo v otázce, co říci k tomu, jak církev žije, co potřebuje a co nabízí. Kazatelé zanedbali svůj legitimní dohled na obsah bohoslužby, včetně doktrinního obsahu hudebních textů. Protože biblická autorita byla v praxi postupně vytlačena a opouštěna, její pravdy postupně v křesťanově vědomí slábly, její učení během času ztrácelo svou pravověrnost, a proto je církev stále více oslabována ve své celistvosti, bezúhonnosti, morální autoritě a směru.

Místo přizpůsobování křesťanské víry, abychom uspokojili potřeby spotřebitelů, musíme hlásat Boží zákon jako jediné měřítko pravé spravedlnosti a evangelium jako jediného hlasatele spásné pravdy. Biblická pravda je nepostradatelná, aby církev správně chápala, byla vyučována a vedena.

Písmo nás musí vést dál, než jsou člověkem vnímané potřeby. Musí nás vést k našim opravdovým potřebám, aby nás osvobodilo od svůdných představ, klišé, slibů a priorit světské společnosti. Jen ve světle Boží pravdy porozumíme sami sobě, jen tak uvidíme, jak Bůh pečuje o naše potřeby. Proto musí být v církvi znovu vyučovány a kázány biblické pravdy. Kázání musí být výkladem Bible a jejího učení, ne tříbení názorů jednotlivců nebo myšlenek tohoto věku. Nesmíme se spokojit s ničím menším, než co nám Bůh svěřil.

Dílo Ducha Svatého v osobních zkušenostech nemůže být oddělováno od Písma. Duch nepromlouvá nezávisle na Písmu. Bez Písma bychom se nikdy nedozvěděli o Boží milosti v Kristu. Biblické Slovo, ne osobní duchovní zkušenost, je prubířským kamenem pravdy.

Tvrzení 1: Sola Scriptura Jedině Písmo

Znovu zdůrazňujeme, že neomylné Písmo je jediným písemným zdrojem duchovního zjevení a jen Písmo smí zavazovat vnitřní hlas. Jedině Bible učí vše nutné pro naši záchranu od moci hříchu a je normou, podle které musíme měřit křesťanův život.

Odmítáme, že nějaké vyznání, koncil nebo jednotlivec smí zavazovat vnitřní hlas křesťana, že Duch Svatý promlouvá nezávisle nebo v protikladu k tomu, co je řečeno v Bibli, nebo že se osobní duchovní zkušenost může stát nástrojem poznání.

II Solus Christus - Jedině Kristus:

Narušení víry, jejímž centrem je Kristus

Jak se evangelikální víra stává stále více světskou, její původní zájmy jsou vymazávány zájmy stávající kultury. Výsledkem je ztráta absolutních hodnot a tolerantní individualismus; dále nahrazení svatosti - sebespravedlností, pokání - pochopením pro slabost, pravdy - intuicí, víry - pocity, prozřetelnosti - náhodou, a trvalé naděje - okamžitým uspokojením. Kristus i Jeho kříž byli odsunuti ze středu našeho pohledu.

Tvrzení 2: Solus Christus Jedině Kristus

Znovu zdůrazňujeme, že naše záchrana byla vydobytá výhradně prostřednictvím skutku historického Krista. Jeho bezhříšný život a zástupné vykoupení jsou před Otcem dostačující k našemu ospravedlnění a usmíření.

Popíráme, že jde o hlásání evangelia, jestliže není zdůrazněna Kristova zástupná oběť na kříži, a neprovází-li ji výzva k víře a k Jeho následování.

III. Sola Gratia - Jedině milost: Narušení evangelia

Neoprávněná důvěra v lidské schopnosti je výsledek padlé přirozenosti člověka. Tato falešná sebedůvěra prostoupila evangelikální svět od kázání sebedudujícího evangelia, až po evangelium zdraví a bohatství; od těch, kteří proměnili evangelium v prodejné zboží, až po hříšníky - spotřebitele, kteří nakupují a považují křesťanskou víru jednoduše za pravdu, protože funguje. To umlčuje učení o ospravedlnění bez ohledu na oficiální vyznání našich církví.

Boží milost v Kristu není jen nezbytná, ale je jedinou účinnou příčinou spasení. Vyznáváme, že se lidé rodí duchovně mrtví a nejsou schopni přijmout regenerující, znovuzrozkující milost, ani na ní jakýmkoliv způsobem spolupracovat.

Tvrzení 3: Sola Gratia Jedině milost

Znovu zdůrazňujeme, že jsme zachráněni před Božím hněvem spásou způsobenou jediné Jeho milostí. Jde o nadpřirozené dílo Ducha Svatého, které nás přivádí ke Kristu tak, že nás osvobozuje z otroctví hříchu a křísí nás z duchovní smrti do duchovního života.

Popíráme, že by spasení bylo v jakémkoliv smyslu výsledkem lidského snažení. Lidské metody, techniky a strategie samy o sobě nemohou tuto proměnu způsobit. Víra není vyvolána naší neregenerovanou, znovuzrozenou lidskou přirozeností.

IV. Sola Fide - Jedině víra: Narušení hlavního bodu

Ospravedlnění se děje jediné skrze milost, jediné skrze víru, jejichž příčinou je jediné Kristus. Na tomto bodu církev stojí nebo padá. Dnes je tento pohled často přehlížen, překrucován či někdy dokonce popírán vedoucími osobnostmi, teologickými vzdělanci a pastory, kteří tvrdí, že jsou evangelikálové. Padlá lidská přirozenost neustále odmítá uznat, že spravedlnost je člověku připsána jediné Kristem. Obzvláště moderní doba rozdmýchává oheň tohoto rozporu s biblickým evangeliem. Dovolili jsme tomuto rozporu, aby určoval povahu naší pastorské služby a toho, co kážeme.

Mnozí v hnutí za růst církve věří, že pochopení těch, kdo sedí ve sborových lavicích dnes, je stejně tak důležité k úspěchu evangelia jako biblická pravda, která je kázána. Výsledkem je, že teologická výuka je často oddělována od kázání pastorů.

Marketingová orientace v mnoha církvích vede tento vývoj ještě dál a smazává rozdíly mezi biblickým Slovem a světem. Tím olupuje Kristův kříž o jeho obviňující moc, redukuje křesťanskou víru na principy a metody, které přinášejí úspěch světským společnostem.

Přestože teologie kříže je svým způsobem stále věrohodná, tato hnutí ve skutečnosti znehodnocují její význam. Není žádné jiné evangelium kromě toho, že Kristus se stal naším zástupcem, a tak Bůh obvinil Jeho z našeho hříchu a nám přičetl Jeho spravedlnost. Protože

nesl naše odsouzení, chodíme teď v Jeho milosti jako ti, kdo jsou navěky zproštěni viny, přijati a uznáni za Boží děti. Bůh nás nepřijal na základě ničeho jiného, než na základě Kristova záchranného díla, ne naší národnosti, oddanosti církvi či mravních zásad. Evangelium oznamuje, co pro nás Bůh v Kristu vykonal; není o tom, co máme dělat, abychom Jej dosáhli.

Tvrzení 4: Sola Fide Jedině víra

Znovu prohlašujeme, že ospravedlnění se děje jediné skrze milost, jediné skrze víru, jejichž příčinou je jediné Kristus. V ospravedlnění je nám přičtena Kristova spravedlnost jako jediné možné uspokojení Boží dokonalé spravedlnosti.

Odmítáme, že ospravedlnění vyplývá z nějaké naší zásluhy nebo z toho, že by do nás byla vložena Kristova spravedlnost. Popíráme, že instituci, jež se prohlašuje za církev a odmítá nebo odsuzuje sola fide - jediné víru, lze uznat jako legitimní církev.

V. Soli Deo Gloria Jedině Boží sláva:

Narušení bohoslužby zaměřené na Boha

Kdekoliv se z církve vytrácí biblická autorita, tam dochází k sesazení Krista, ke zkreslování víry, nebo k překrucování evangelia. Takový stav má jen jeden důvod - naše zájmy potlačují Boží zájmy, a Jeho práce je nahrazována našimi metodami. Vytrácení Boha ze středu života dnešní církve je obecný a politováníhodný jev. Tato ztráta způsobuje proměnu bohoslužby v zábavné představení, kázání evangelia v tržní mechanismy, víru v technologii spásy, být spravedlivý v dobré sebepocity, a věrnost za úspěch. Výsledkem toho je, že Bůh, Kristus a Bible pro nás znamenají tak málo, že náš život Jimi není téměř ovlivněn.

Bůh zde není proto, aby uspokojoval lidské ambice, touhy, chuť konzumovat nebo uspokojovat naše osobní duchovní zájmy. V bohoslužbách se musíme soustředit na Boha a ne na uspokojování osobních potřeb. Bůh je svrchovaný v bohoslužbě, my ne. Musíme se zabývat Božím královstvím, ne naší mocí, popularitou a úspěchem.

Tvrzení 5: Soli Deo Gloria

Jedině Boží sláva

Znovu prohlašujeme, že spasení je z Boha, bylo dosaženo Bohem, je učiněno pro Boží slávu a my Ho máme vždy oslavovat. Naše životy musíme podřídit cele Boží autoritě a musíme žít pro Boží slávu.

Popíráme, že můžeme skutečně oslavovat Boha, jestliže naše bohoslužba je zaměňována za zábavný program, jestliže v kázání opomíjíme at' Boží zákon, nebo evangelium, anebo se vyučování sebezdokonalování, sebeúcty či sebeuspokojení stane alternativou evangelia.

Výzva k pokání a reformaci

Věrnost evangelikální církve v minulosti ostře kontrastuje s její nevěrou v přítomnosti. Na počátku tohoto století podporovaly evangelikální církve úsilí misionářů a budovaly mnoho institucí, aby sloužily biblické pravdě a Kristovu království. To bylo v době, kdy se křesťanovo chování a očekávání znatelně lišilo od těch ve společnosti. Dnes tomu často tak není. Současný evangelikální svět ztrácí svoji biblickou podobu, mravní rozsah a misijní úsilí.

Kajeme se z naší osobní i církevní světskosti. Jsme ovlivňováni různými směry "evangelia" světských trendů a metod, jež nejsou evangeliem Božím. Oslabujeme církve nedostatkem opravdového pokání, naší slepoty k vlastním hříchům, které ale vidíme jasně na ostatních, a naším neomluvitelným selháním coby nositelů zvěsti o Božím záchranném díle ztracených v Kristu Ježíši.

Proto naléhavě voláme ty chybní křesťany, kteří vyznávají, že jsou evangelikály, a kteří se odchýlili od Božího Slova ve věcech popsanych v této Deklaraci. Sem jsou zahrnuti ti, kteří prohlašují, že existuje naděje věčného života nezávisle na víře v Ježíše Krista, kteří tvrdí, že ti, kdo odmítají Krista v tomto životě, budou spíše vyhlazeni než nuceni projít Boží soud skrze věčné utrpení, nebo kteří tvrdí, že evangelikálové a římsští katolíci jsou jednotní v Ježíši Kristu dokonce i v případě, kdy nepřijímají biblické učení o ospravedlnění.

Sdružení konfesních evangelikálů žádá všechny křesťany, aby se zamysleli nad obsahem a aplikací tohoto Prohlášení v bohoslužbě, vedení, životě a misi církve.

Ve jménu Ježíše Krista. Amen.

PROBLÉM POZITIVNÍHO KŘESŤANSTVÍ

V duchu před sebou vidím stát Kaina. Vidím jeho závistí rozhořčenou tvář a dívám se na něj, jak se přibližuje k vlastnímu bratrovi Ábelovi a zabije ho jenom proto, poněvadž vidí, že Ábelova oběť je Bohu milejší než ta, kterou přinesl on. Sobectví a závist spáchají první bratrovraždu, která se opakuje po tisíciletí a svého vrcholu dosáhla v dosud najkrvavější světové válce, jejíž následky ještě nejsou u konce. Sobectví a závist jsou vlastnosti našeho zvířecího těla a jsou zdrojem všeho zla.

Proti těmto zvířecím vlastnostem lidstva bojuje od prvopočátku čistý Duch vládoucí celému světu. On posílá mezi nás jednou za čas své mluvčí, kteří svým učením a silou své pravdy ukazují lidstvu cestu spásy. Mojžíš, Konfucius, Mohamed, Budha, Kristus jsou věčně zářícími hvězdami této cesty. Jejich světlo je světlem Ducha, jejich cesta je cestou náboženství vedoucího k Bohu. Jejich jména jsou věčně živými jmény ve společenství věřících jimi založených náboženství. Jejich náboženství jsou svázána zlatou nití pravdy a uzavřena v objetí ducha. Vejdeme-li do starobylého kostela v Jeruzalémě, pokloníme-li se před nádherou indických chrámů, nebo zachvěje-li hudba Západu naším k Bohu se utíkajícím srdcem, všude najdeme člověka, který do výše nebes povznesenou myslí prosí o pomoc jediného Boha. Všude se setkáme s prosbou, touhou, žádostí, a jen málo, málokdy vidíme náznaky vděčnosti, obětavosti – lásky. A bez nich náboženství neobstojí, lidstvo neuvidí spásy...

J. L. Hromádka a Mahátma

Každé náboženství žádá od člověka skutky, ale dodnes žádné náboženství nedosáhlo plného výsledku: člověk se rád obrací k Bohu, když se mu něco přihodí, ale rád zapomíná, když má dostatek. A ani my křesťané nejsme výjimkou; ba dokonce my jsme ti, kteří v náboženském negativismu vedeme. Světová válka je křiklavým svědectvím šíleného poblouznění, strašného mravního úpadku těch národů, které se považují za křesťanské. A není rozdílu v tomto úpadku mezi moderními přívrženci protestantských církví a mezi katolicismem. Příčina těchto jevů spočívá ve výchově, která je na celém světě stejně chybná. Dnešní pedagogický systém a vůbec celá kultura je v současné době založena na rozumu a jeho rozvoji; vrcholí to tím, že tvoří falešné ideály, stavějí modly a snad i zcela nevědomky zakrývají nejcennější poklad člověka:

cit. Můžeme říci, že dnešní doba, vyznačující se povýšením chladného rozumu, se stala zhoubou právě hodnoty v člověku: citlivého srdce, šlechetné duše. Zkrátka, žijeme v době chladného rozumu či absolutní negace citu.

Největší a základní předností Ymky je, že nemá dogmatiku, že její vývoj je živým mořem, do kterého se vlévají všechny

á Ghándí. FOTO: ARCHIV YMCA

řeky lidského života. Skutečnost, že YMCA nevyklučuje nikoho ze spolupráce, že uznává každého člověka, ať už patří k jakékoliv rase či církvi, za Boží dítě a tím pokládá základy bratrské lásky v lůně všech národů a všech církví, tato skutečnost opravňuje k naději, že může přinést toužebně očekávanou spásu. YMCA plní Kristovo učení, když nás nabádá k lásce ke každému člověku, a naplňuje ho ještě více, když živými skutky vypuzuje ze srdcí lidí nenávisť, sobectví, závist a nahrazuje je láskou, obětavostí a štědrostí.

YMCA slouží a nechce vládnout. YMCA dává a nečeká odměny. YMCA vytrhuje meč z Kainovy ruky a pokládá kříž do rukou Ábelových potomků.

„Užívej všeho, co ti Bůh nabízí a nechovej touhu po bohatství, které ti nepřísluší.“ Pokud se podaří Ymce přesvědčit široké vrstvy lidí o pravdivosti tohoto učení, které je téměř tři tisíce let staré, pak YMCA dosáhla všeho, čeho může na této zemi dosáhnout. Tehdy bude problém křesťanství řešen.

Milujme všechno, co kolem nás žije, existuje, neboť vše pochází ze stejného zdroje: z Boží vůle a spokojme se s tím, čeho dosáhneme vlastní silou, ale i tady rozdělme přebytky mezi strádající bratry.

Především se chraňme dogmat, chraňme se postavit do služeb jedné církve, nebo jednoho národa. YMCA ať stojí nad národy, nad církvemi, a tím se stane pojítkem mezi člověkem na zemi a jediným Bohem, stane se cestou pravého náboženství, cestou vedoucí k Bohu.

Károl Belánsky

(Redakčně upraveno, převzato z časopisu YMCA, 1924, ▲

585. VÝROČÍ ÚMRTÍ JANA ŽIŽKY

V pátek 9.10.

vpodvečer se v Liberci konalo setkání se vzpomínkou na vojevůdce Jana Žižku z Trocnova. Tuto akci se Kulturní rada i tentokrát rozhodla uspořádat ve městě pod Ještědem, letos ovšem prostor pro setkání poskytla Armáda České republiky. Bylo velmi symbolické, že jsme si slavného hejtmana mohli připomenout v nové kapli v objektu kasáren Jana Žižky z Trocnova – u náměstí, které nese též jeho jméno. Toto připomněl i organizátor, místopředseda královéhradecké diecézní rady bratr Stanislav Kubín, když vítal všechny přítomné.

Bratr patriarcha ThDr. Tomáš Butta ve svém úvodním slově mluvil nejprve o významu husitství; to nebylo jen krátkým obdobím, vymezeným roky 1414-1434, nýbrž fenoménem v rozsahu náboženském, politickém, sociálním i vojenském. S husitstvím jsou spjaty tři veliké postavy: Mistr Jan Hus jakožto náboženský a mravní reformátor, Jan Žižka coby středověký válečník a Petr Chelčický, pacifista a myslitel. Tyto tři osoby by si mohly na první pohled odporovat, je to však touha po Boží spravedlnosti, co je spojuje. I husité sami se museli těžce rozhodovat, zda jsou oprávněni pozvednout pro pravdu zbraně, vést válku. Už tehdy se kněz nesměl účastnit přímo boje, ale mohl boji přihlížet a nabádat válčící, aby se k sobě chovali lidsky; tento lidský rozměr války se dnes snaží zachovávat vojenští kaplani. Jan Žižka jako pravý Boží bojovník nebažil po zisku a majetku, bojoval za Boží čest a nikoli pro osobní cíle. Vítězství v boji bylo pro něj vítězstvím Božím.

V chorálu "Ktož jsú Boží bojovníci" byla zvláštní síla, která přetrvala po dlouhá léta a díky tomu se tento chorál stal inspirací pozdějším slavným skladatelům, např. Bedřichu Smetanovi v cyklu Má vlast.

Tuto slavnou husitskou píseň pak přednesl liberecký pěvecký sbor Levamentum (vedený Mgr. Petrem Truncem), který hudebně doprovázel celým programem.

Dr. Milan Svoboda, přednášející z Technické univerzity v Liberci, si pro tento večer připravil příspěvek s názvem "Všechny Žižkovy tváře" a promítal na plátno různá Žižkova kresebná zpodobnění, rytiny a malby od 15. do 20. století. Vysvětloval přítomným, jak se pohled na Jana Žižku v průběhu staletí měnil; nejstarší obrazy, které jej zachycují, jsou např. Jenský kodex, Jistebnický kancionál nebo Göttingenský kodex (ten si dokonce dovolil tu "drzost" ukazovat, jak Jan Žižka do nebe přišel). Dále byl Žižka mnohokrát zobrazován jako renesanční kavalír; v období baroka jej pak malíři a rytci ztvárňovali jako brutálního válečníka, zachycovali jej z profilu, aby mu orlí nos a podmračené obočí dodávaly na drsnosti. Vojevůdce byl námětem i pro slavné české výtvarníky, jako byl Antonín Chittussi, Mikoláš Aleš nebo Karel Svoboda, a dokonce se v roce 1961 dostal i na pětadvacetikorunovou bankovku. Tu dr. Svoboda pro hosty namnožil, aby si mohli z přednášky odnést nejen dojmy. V pásmu Alfreda Strejčka "Žižka velebený i proklínaný" zazněla historická stat' Václava Vladivoje Tomka, která

přítomné provedla Žižkovým životem od narození až k okamžiku, kdy se nejspíš zrodilo jeho odhodlání vést husitská vojska. Budoucí hejtman byl totiž dvořenínem u krále Václava IV., sloužil jako komoří královně Žofii a doprovázel ji na kázání Mistra Jana Husa do kaple Betlémské. Když se jednou králi svěřil, že ho rmoutí, jaké se dějí v církvi nepravosti, Václav mu odpověděl, ať je tedy napraví, a Žižka jej vzal za slovo. Dále si Alfred Strejček vybral například poznámku od Emila Chalupného: Jan Žižka poskytoval cosi zvláštního, totiž pohled na člověka, jenž nebojuje pouze duchem, ale i hmotou, a přece zůstává stále bojovníkem ideálu.

Za hostitelskou stranu se ujal slova pplk. Mitbauer, který hovořil na setkání již loni. Poděkoval kolegům za to, že v kasárnách vznikla tato kaple, protože se vždy snažil poskytnout vojákům i jakýsi duchovní prostor. Připomněl, že zatímco dříve se z kostelů stávala kasárna, tentokrát je tomu trochu naopak. Na konec podplukovník Mitbauer oznámil, že od letošního října je již v záloze, a proto přenechává další péči o nově vzniklou kapli npor. Tomčíkovi, vojenskému kaplanovi z naší církve, který u liberecké posádky působí.

Závěrečnou krátkou řeč přednesl ředitel úřadu ústřední rady ThDr. Jiří Vaníček a zdůraznil v ní, že Jan Žižka je našemu národu symbolem, který je ovšem nesmírně aktuální i dnes; marasmus doby a politiky si vyžaduje právě takový vzor, který by nás v těžkých časech pozvedal na duchu.

KE DNI REFORMACE: MARTIN LUTHER Z POHLEDU NĚMECKÉ HISTORIE

Reformace v souvislosti s Martinem Lutherem je pojmem jako takovým a nepotřebuje žádná vysvětlení. K evangelickému vyznání se hlásí mnoho křesťanů v celém světě a Martin Luther se těší široké popularitě i v našich zeměpisných šířkách, kde je stejně jako v německém prostoru vnímán jako reformátor víry. Méně známo mimo Německo je, proč je Němci uznáván a vyzdvihován jako mimořádná osobnost. Dokonce i v dobách tzv. reálného socialismu neztratil nic ze své historické atraktivity, což dokazuje i pojmenování Univerzity Martina Luthera v Halle (až na to, že mu tehdejší politické vedení vyčítalo "zradu" na selském povstání, což – z pohledu své doby – musí být dnes považováno za nedorozumění). Jeho životopis je většinou jeho příznivců známý; ví se, že se narodil v 15. století (10. listopadu 1483) v Eislebenu a zde též v 16. století (18. února 1546) zemřel, byl druhorozeným synem horníka a pozdějšího slévačského mistra, což mu umožnilo pozdější studium v Mansfeldu, Magdeburgu a Eisenachu. Od r. 1501 navštěvoval univerzitu v Erfurtu a absolvoval zde fakultu umění získáním hodnosti magistra. Poté se zapsal na právnickou fakultu (1505); ale už téhož roku vstoupil do augustiniánského kláštera, což opravňuje k otázce "proč?". Vnější popudem byla silná bouře a úder blesku, kde Luther vyslovil slib: „Pomoz, svatá Anno, stanu se mnichem“. Slib splnil, přestoupil na teologii a přijal v roce 1507 kněžské svěcení. Po pouti do Říma byl přeložen do Wittenbergu a zde převzal profesuru

bibliistiky. Tato práce konfrontovala Luthera s otázkami uvědomění si hříšnosti a týkajícími se smyslu pro spravedlnost, které ho přivedly k poznání, že smysl pro spravedlnost není zakotven v člověku samém, nýbrž je milostí Boží ho vlastnit (snad lze zde pocítovat jistý vliv Zwingliho?). Teprve později, mezi lety 1515-1516, byl konfrontován ve Wittenbergu s obchodem s odpustky, který vedl r. 1517 k praktickému prolomení jeho reformních snah a který vyvrcholil zveřejněním jeho 95 tezí.

Dosud uvedená fakta jsou všeobecně známa, ale byla teprve začátkem nepředstavitelně namáhavé, vědecky náročné práce. Luther stál tváří v tvář společensko-politické skutečnosti, ve které se národně-politický princip dostal do konfliktu s náboženským – církev jakožto největší držitel pozemků s enormním (ideologickým) vlivem na straně jedné a na druhé straně moc světská, která se tímto cítila být zatlačena do pozadí. Ale nejen v nejvyšších kruzích panovala disharmonie. Stížnosti na poměry v církvi přicházely už dlouho ze všech vrstev lidu a v mnohých projevech. Pobuřovala honba církve za majetky, k tomu přistupovaly sociální a hospodářské problémy, které nesužovaly jen měšťanstvo, ale i venkov (pravidelně vymáhané desátky mimořádně zatěžovaly obyvatelstvo). Tyto poměry vyvolávaly nepokoj a strach, které vyústovaly do náboženské citlivosti. Jen málokterá období stála tak zřejmě pod vlivem pomíjivosti a nicotnosti lidí jako apokalyptická desetiletí okolo roku 1500, což lze připsat ještě vlivu středověku. Velký strach té doby, ze kterého lidé chtěli být vykoupeni a ve své duchovní nouzi očekávali pomoc Boha (tedy církve), využívala církev ve svůj prospěch: prodávala

obrázky svatých, modlitební knížky, organizovala procesí a poutě, a vše vyústilo do pohoršujících odpustků. Jelikož tyto vycházely z Vatikánu a měly umožňovat rozmařilý život papeže a jeho okolí, vedlo to často k odvracení se věřících od oficiální církve. Stále častěji docházelo k otevřeným protestům, jelikož kromě požadavků církve přispíval k materiální chudobě i výběr "desátek" světskou vrchností. Navíc nebylo tehdejší německé území sjednocené; pozůstávalo z jednotlivých kurfiřtství (těch bylo na 300), oddělených hranicemi, které však nebyly oficiálně legalizovány. Přesto bylo zboží převážené přes tyto pomyslné hranice mnohonásobně proclíváno a na místě určení se pak stala jeho cena nedostupnou. Z této společensko-hospodářské jakož i náboženskopolitické situace proto nebylo východisko ústavní cestou. Zájmy kurfiřtů na upevnění své teritoriální i hospodářské moci byly příliš silné. Z nárůstu těchto tendencí se pak vyvinula všeobecná atmosféra, ve které jak v rolnictvu, tak i v měšťanstvu narůstala právní nejistota, což nakonec vedlo k aktivnímu odboji – selským válkám. Tyto byly souhrnem izolovaných akcí sedláků (často velmi krvavých), kteří již nepovažovali bezpodmínečnou poslušnost vůči vrchnosti za samozřejmou. Jelikož se na stranu sedláků postavilo i rytířstvo – nižší šlechta (v literatuře popisuje tento stav J. W. Goethe v dramatu "Götz von Berlichingen"), organizovali zeměpáni (knížata) za zachování svých privilegií protiakce, které potom přeměnily konflikty v politikum. Kurfiřti krvavým násilím potlačili všechna povstání svých poddaných, odsoudili a popravili jejich vůdce Thomase Münzera a ukončili tak německé selské války.

Na tomto místě je třeba uvést vysvětlení,

proč se Luther na těchto selských pútkách nepodílel a odepřel svou osobní účasť; samozřejmě měl zájem na tom, aby rolnictvo dosáhlo svého práva, věděl však také, že tento boj proti přesile vysoké šlechty a církve nemůže být úspěšný. Svou angažovanost pro věc poddaných dokazoval sobě vlastním způsobem – na poli duchovním:

byl to praktický průlom reformace, která začala sporem o odpustky.

31. října 1517 přibil Luther svých 95 tezí na bránu wittenberského kostela a velký spor s přemocnou vrchností, ke kterému potřeboval všechny své síly, začal. (Zde nutno opět podotknout, že na německém území ještě v 17. a 18. století bylo očekáváno zlepšení všeobecné politické situace pouze a jen "shora", tedy prostřednictvím působení vrchnosti; dokonce i Friedrich Schiller jakožto profesor dějepisu zastával tento postoj, jak ukazuje i jeho drama "Kabale und Liebe" [Úklady a láska]). Proto musí být odsuzování Luthera ideology reálného socialismu ve 20. století považováno za scestné hodnocení tehdejšího

údobí. Nadto případným osobním nasazením Luthera v selských válkách by byly jeho reformační snahy zmařeny.

Po zveřejnění jeho tezí tedy začal Lutherův zápas se stávající věroukou. Vehementně prosazoval své názory na papežství, které považoval za čistě světskou instituci, a na koncily, jejichž neomylnost odmítal. Také označil některé Husovy publikace za "principiálně křesťanské e evangelické". Na Lutherovy postoje navazovala "Lipská disputace", na kterou očekával pozvání. Bohužel se ho nedočkal. Místo toho mu kurie pohrozila bulou "Exsurge Domine" (vyobcování). Luther odpověděl v roce 1520 výzvou "An

den Adel deutscher Nation" ("K německé šlechtě") a 10. prosince 1520 bulu spálil. Načež byl v roce 1521 předvolán před říšský sněm ve Wormsu a po přípravných jednáních se očekávalo, že Luther odvolá. Tento však odvolání odmítl. Poté vyslovil Wormský edikt nad Lutherem říšskou klatbu. Aby Luthera ochránil, internoval ho Friedrich Moudrý (kurfiřt, zakladatel Wittenberské univerzity [1502] a Lutherův přívrženec) na hradě Wartburg pod jménem Junker Jörg; zde přeložil Luther mj. Nový zákon do němčiny (vydáno v září 1522 – proto "Záříjový zákon").

Zpět k výzvě "An den Adel deutscher Nation" ("K německé šlechtě"). Co obsahoval tento Lutherův spis a jak významný byl ve své době? Vydán byl v roce 1520 a byl výzvou k císaři, knížatům a šlechtě účinně pomáhat církvi proti papežovi. Papežství znemožňovalo jakoukoliv reformu, neboť (podle Luthera) staví duchovní moc nad světskou a tvrdí, že jedině papež je oprávněn neomylně vykládat Písmo svaté. Naproti tomu Luther míní, že každý křesťan je oprávněn posuzovat, co je ve víře správné či nesprávné, a požadoval, aby koncil nemusel být svoláván pouze papežem, ale i světskou mocí. Na takovémto, světskou mocí svolaném, koncilu by měla být omezena nákladná moc papežova; dále by měl být papež usměrněn žít v pokoře jakožto skutečný nástupce Ježíšův. Taktéž by mělo být ukončeno finanční vykořisťování ve prospěch Říma jakož i kněžský celibát. Některý z koncilů by se měl zabývat také "věcí Česka" (míněno Husem inspirovaným hnutím). Dále požadoval Luther také reformu školství. Také žebrotě by mělo být všude zabráněno a zavedena péče o chudé. V neposlední řadě požadoval Luther nezávislost

německého císařství a zřízení církve na Římu nezávislé. Kritizoval však také světský luxus, smilstvo a lichvu, kterou považoval za veliké neštěstí německého národa, a končí svou výzvu přáním: „Dej nám všem, Bože, křesťanskou mysl a zvláště pak křesťanské šlechtě německého národa opravdovou duchovní odvalu dělat to nejlepší pro chudou církev.“ Tímto spisem plným mocných slov byl založen nový styl reformačních písemností. Dojem, jaký požadavky tohoto spisu vyvolaly u současníků, byl mohutný. Luther se stal přes noc hrdinou národa a od té doby byly očekávány jeho další písemnosti s velkým napětím.

Lutherovo působení v církevní praxi

Mnozí básníci a skladatelé cítili v Lutherově kritice také výzvu, aby se podíleli na Lutherem nově koncipované bohoslužbě. Tak vznikly umělecky hodnotné chorály, které však byly pro prostý lid v bohoslužbách příliš náročné. Lutherovi šlo především o to, aby zprostředkoval jednoduchému věřícímu nový – jeho – křesťanský myšlenkový svět. A tak začal sám sestavovat písně a byl v tomto velmi produktivní. Složil velký počet duchovních písní, které poukazují na jeho básnické nadání. Těmito písněmi se stal nejvýznamnějším skladatelem církevních písní období reformace. Tyto písně a žalmy jsou sice umělecky náročné, ale jejich duchovní výpověď je založena na slovu Bible a zákony metriky a verše, tónu a melodiky se opírají o lidové písně. Pokud chtěl Luther oslovit masy, musel použít forem lidu známých, blízkých a běžných.

Na prvním místě stojí písně vázané na církevní rok (Velikonoce, Vánoce – advent atd.).

Na druhém místě následují katechetické písně, určené ke zprostředkování víry (např. Desatero nabízí Luther dvakrát v písňovém provedení). A za třetí jsou zde žalmové písně, německé zpracování latinských textů. Ve světské tvorbě jsou to německé a latinské říkánky.

Další významné, teologicky-hermeneutické dílo Martina Luthera vyšlo roku 1530. Bylo odpovědí na kritiku (Hieronyma Emsera) jeho překladu Starého zákona. Kritik byl toho názoru, že Luther nesprávně převedl dílo do němčiny. V "dopise o tlumočení" vysvětluje Luther na mnoha příkladech důležité zásady pro převod cizojazyčného textu. Důležitá je co nejpřesnější reprodukce smyslu bez otrocké vazby na jednotlivá slovíčka: princip, který Luther formuloval již dříve a trval na stanovisku "nikoliv překládat slovo po slovu a přitom mít zákonitosti německého jazyka" (jak doporučovali mystici). Tak měly i starší německé překlady Bible – navazující na Vulgatu – spíše charakter interlineárního překladu (když se mezi řádky původního textu vepíše doslovný překlad jednotlivých slovíček) než poněmčení; Lutherův překlad vycházel z originálních textů – hebrejského pro Starý zákon a řeckého pro Nový zákon. Lutherův překlad však nebyl jeho současníky uznáván. Dnes víme, že Lutherův překlad je dílem umělce, který i teoreticky znal, jak musí být dílo převáděno do jiné řeči, čímž se jeho dílo stalo slovesným uměleckým dílem. Než však mohl dosáhnout tuto úroveň výrazu, musel k tomu vytvořit vhodný základ – potřeboval jednotnou formu jazyka, která

tehdy ještě nebyla k dispozici; každé knížectví mělo svou kancelář a každá kancelář svůj úřední jazyk, což bylo pro Luthera největší překážkou. Lidé z jednoho knížectví sotva rozuměli lidem z knížectví jiného (dokonce i dnes existují v hovorové řeči obtíže ve srozumitelnosti mezi severními a jižními Němci resp. Švýcary). A tak se Luther pustil do hledání společného jazykového výrazu. Za nejvhodnější uznal úřední jazyky tří největších a nejvlivnějších kanceláří – drážďanské, pražské a vídeňské. Takto vznikla z jeho rukou první forma německého spisovného jazyka, která ovšem byla napájena hovorovou řečí ("musí se koukat lidem na hubu"). Nelze nezmínit také lutherovské novotvary, které se používají dodnes a představují skutečné obohacení německého jazyka.

Je nutno konstatovat, že v předlutherovském období neměla v Německu nespokojenost s možnostmi rozvoje vědy, náboženství, politiky a společnosti takové možnosti rozvoje jako v Itálii, kde působením Danteho, Petrarce či Boccaccia vznikla rinascita, znovuzrození. A tak zůstal humanismus a oživování antických duchovních věd omezeno na úzký kruh vzdělanců a renesanční básnictví zůstalo básnictvím učenců. Všechna pojednání i literatura byla psaná latinsky; polatinštěována byla dokonce vlastní jména (Miller – Mylius, Pickel – Celtis,

Schwarzerd – Melanchton). To opožďovalo vývoj tehdejšího spisovného jazyka. Lutherovými překlady Bible, jeho polemickými spisy a církevními písněmi začíná spisovná němčina získávat rovnoprávnost s latinou. Tak se stává Lutherova církevní píseň novým dílem a zakladatelkou nového způsobu německého vyjadřování vůbec.

Již za Lutherova života vyšlo 18 původních vydání a 52 dotisků Starého i Nového zákona. Tento tehdejší neuvěřitelný úspěch lze vysvětlit jak látkou, tak i formou výrazu – Luther psal němčinou, které rozuměli všichni Němci – jak v Horním, tak i Dolním Německu. A tak je a zůstává Bible pro německého křesťana Knihou knih a ještě dnes naleznete v téměř každém severoněmeckém hotelu v nočním stolku Lutherovu Bibli.

Dr. Inge Stahlová, PhD.

INFORMACE VV BJB Č.3/2009

1. Informace z jednání VV dne 8.12.2009

- Rozséváč: VV podporuje práci redakční rady, dle dohody se slovenskou stranou bude i nadále hradit cestovné na redakční radu jejím členům a užší kontakt se šéfredaktorem bude zajišťovat br. předseda Kern.

- VV schválil úhradu vynaložených prostředků VOŠ Dorkas na zařízení budovy (vlastníkem je BJB) konkrétně na ohřívače vody na WC z prostředků Investičního fondu, který však nedisponuje dostatečným zůstatkem. V této souvislosti VV schválil přesun prostředků ze Stavebního fondu na Investiční fond. Dle Pravidel fondovního hospodaření bude možné provést vyrovnání z příspěvků sborů na fondy v roce 2010.
- VV žádá sbory, aby zvážily určení příspěvků na volitelný fond v roce 2010 a pokud to bude možné, tak je zaslaly na Investiční fond. Děkujeme.
- VV projednal předběžnou nabídku UnicreditBank na vedení běžného účtu a další bankovní služby. O nabídce se bude dále jednat.
- VV schválil uzavření splátkového kalendáře již dříve poskytnuté půjčky sboru v Brně.
- VV projednal návrh VOŠ Dorkas na zadání energetického auditu. Rozhodnutí však učiní až po projednání a stanovisku FHR.
- VV se zabýval řešením otázky odpovědnosti BJB (resp. všech sborů) za hospodaření jednotlivých sborů. Tuto otázku bude částečně řešit Organizační řád, ale dle předběžného právního stanoviska bude nutné v tomto smyslu novelizovat i Základní dokument BJB. Na řešení i nadále pracuje Komise pro novelizaci dokumentů BJB.
- VV na základě rozhodnutí bývalého VV rozhodl o převodu peněžních prostředků ve výši 2mil.Kč na sbor v Blansku, které byly získány z prodeje práv na byt v Blansku. Práva na byt formálně vlastnil VV BJB, ale de facto náležela sboru v Blansku, neboť nebyla pořízena z prostředků VV, ale z daru misionářů pro vznikající sbor v Blansku.
- VV schválil žádost výboru ProChrist, aby se jeho členem stal br.Jan Titěra.
- VV projednal zprávu br. Kuce o setkání se zástupcem Asociace Billy Grahama. O této záležitosti budeme sbory ještě podrobněji informovat.
- VV projednal zprávu br. Kuce o zjištěném stavu odborů a komisí BJB. VV požádá sbory o návrhy na doplnění členů komisí a také chce napomáhat v práci odborů již tradičně fungujících a zejména těch, které činnost spíše nevyvíjejí.
- VV schválil pracovní cestu br. Jana Jackaniče na setkání EBF Youth and children v Německu.

2. Informace Kanceláře BJB

- Od 1.1.2010 nastanou v Kanceláři personální změny. Iveta Procházková přejde na kumulovanou pozici účetní-asistentka a na pozici asistentka (sekretářka) nastoupí Helena Včeláková, která se po krátké přestávce vrací do Kanceláře. Věřím, že tyto změny přispějí k efektivní práci Kanceláře. Jindřiška Svobodová bude v lednu a únoru 2010 dokončovat uzávěrku účetnictví a zpracování nové účetní. Ses. Svobodové děkujeme za její obětavou práci v Kanceláři BJB.
- V příloze této informace naleznete přehled sborů a počtu jejich zaměstnanců pobírajících příspěvek na mzdu ze státní dotace. Seznam je vypracován k datu

31.12.2008 a měl být součástí účetní zprávy Kanceláře BJB. Protože tento seznam dosud nebyl zveřejněn činí tak výkonný výbor nyní. K tomuto seznamu je nutné konstatovat, že zahrnuje i krátkodobé pracovní poměry v druhé polovině roku 2008. Další seznam k datu 31.12.2009 bude pak dle usnesení SD přílohou účetní zprávy Kanceláře pro sjezd delegátů v dubnu 2010.

- Na začátku roku 2010 bude vydán samostatný schematismus BJB, který bude k dispozici na webových stránkách a následně bude distribuován na jednotlivé sbory. Díky všem vám, kteří jste aktualizovali údaje vašich sborů.

Luděk Šíp

Tajemník VV BJB

Přehled využívání dotace na platy z ministerstva kultury ČR k 31.12.2008

Sbor	Úvazky	Funkce
1. Blansko	2	2x kazatel
2. Brniště	2	1x kazatel, 1x misijní pracovník
3. Brno	3,5	3x kazatel, 1x misijní pracovník (krátkodobý poměr)
4. Broumov	1	1x kazatel
5. Cvikov	4,5	2x kazatel, 2x duchovní pracovník, 1x kazatel-spirituál BTS
6. České Budějovice	1	1x kazatel
7. Cheb 1	1	1x kazatel
8. Jablonec nad Nisou	1,9	1x kazatel, 1x misijní pracovník (krátkodobý poměr)
9. Kraslice	1,9	1x kazatel, 1x misijní pracovník
10. Kroměříž	2	1x kazatel, 1x misijní pracovník
11. Ostrava	2	1x kazatel, 1x misijní pracovník (krátkodobý poměr)
12. Pardubice	1	1x kazatel
13. Praha 3	3	1x kazatel, 2x misijní pracovník (z toho 1 krátkodobý)
14. Praha Vinný kmen	3	3x kazatel
15. Sokolov	1	1x kazatel
16. Suchdol nad Odrou	1	1x kazatel
17. Šumperk	2,1	1x kazatel, 2x misijní pracovník
18. Teplá	2	1x kazatel, 1x misijní pracovník (krátkodobý poměr)
19. Teplice	2	2x kazatel
20. Uherské Hradiště	1	1x kazatel
21. Vikýřovice	1	1x kazatel
22. Vysoké Mýto	2	2x kazatel, 1x misijní pracovník
23. VV BJB	6	tajemník, předseda, předseda odboru mládeže, předsedkyně odboru diakonie, předsedkyně výchovného odboru, administrativní pracovnice.

Pozn. Celkový počet úvazů na sbor nemusí odpovídat počtu pracovníků, protože někteří mají nižší než celý pracovní úvazek. V přehledu jsou také zahrnuty a označeny krátkodobé pracovní poměry, které byly ukončeny k 31.12.2008. Pracovní poměry, které byly ukončeny před 31.12.2008 nejsou v přehledu zahrnuty.

PLÁN AKCÍ NA ROK 2010

10.-17. ledna	Alianční modlitební týden	Cheb
18.-25. ledna	Ekumenický modlitební týden	Cheb
27. února	RZS - stav a směřování BJB	Žatec
25. dubna	Sjezd delegátů sborů BJB	Praha 3
30. dubna -1. května	Konference odboru sester	Bratislava
18.-21. května	Kurz kazatelů (spolu se slovenskými)	Račkova dolina
12.-13. června	Česko - slovenská konference 125. výročí vzniku BJB	Brno
28. červce - 1. srpna	20. Světový baptistický kongres Honolulu	Hawai
18.-19. září	Dny Petra Chelčického	České Budějovice
Říjen	Konference odboru mládeže	
6. listopadu	Rada zástupců sborů	Olomouc (Dorkas)

01.01.10

NA VŠECHNY AKCE SRDEČNĚ ZVEME
Sbor Bratrské jednoty baptistů, Libušina 4, 350 02 CHEB
tel.: 354 431 692 – kancelář sboru

david.slam@centrum.cz , 737 678 166 – kazatel sboru Mgr. David SLÁMA
www.cheb.baptistcz.org , cheb@baptistcz.org

Určeno pro vnitřní potřebu. 24.01.10